

- quod legitimatis, quæ fit rescripto Principis, non potest præjudicare filiis legitimis existentibus, auth. quib. mod. natur. efficiunt. sui, §. Si quis autem filius legitimis, auth. præterea, cod. unde vir, & uxor, Spin. in specul. testam. glos. I. n. 10.
- 23 Nisi in concessione legitimationis expresse à Principe hoc declaratum fuerit, Molin. de just. & jur. tract. 2 disp. 173. verb. utrum autem legitimus à Principe. pag. 990.
- 24 Et tunc non consequitur in bonis patris magis, quam quilibet ex filiis legitimis, L. communium. §. fin. in fin. cod. de naturalib. liber. auth. quib. mod. natural. effic. sui, §. & quoniam varie, Molin. de primog. lib. 3. cap. 2. n. 50.
- 25 Sed hodie cum in omnibus legitimationibus fere apponi soleat illa clausula, sine præjudicio venientium ab intestato, magis nominandus est dispensatus, quam legitimatus, Gam. decis. 134. cum illa legitimatio tantummodo ad unum certum finem tendat, Molin. de primog. lib. 3. cap. 3. n. 37. Curc. Senior. conf. 37. n. 6. Paul. in L. I. cod. de jur. aur. annular. num. 5 Michalor. de fratrib. part. 3. cap. 26. num. 23. Galvan. conf. 40. Pereg. de fideicom. art. 23. n. 32. Merlin. de legit. lib. I. tit. 2. quest. 8. num. 22. & quest. 9. num. 32. ego ipse in comment. ad Ord. lib. I. tit. 3. §. I. num. 65. & 66.
- 26 Et sic illæ dispensationes tantummodo profundunt dispensatis, ut possint patri succedere ab intestato, quando defunt venientes ab intestato ascendentibus, vel descendentes legiti, cum tales dispensationes concedi soleant sine præjudicio venientium ab intestato, & illa clausula non com-
- prehendit transversales. Et sic etiam potest ille Spurius succedere ex testamento, si pater ei voluerit aliquid relinquere, verum si eum præterierit, ejus testamentum contrabulare non potest. Ribeiros Neto in comment. jur. civil. lib. 2. tit. 4. n. 22. cum. Cabed. decis. 96. num. 3. & 4. Phæb. part. I. dec. 97. num. 8. & 32. Portug. de donationib. regiis, tom. . cap. 16. num. 14. Carval. in cap. Raynuntius de testament. part. I. num. 531. & 533. Valasc. de partit. cap. 12. num. 14. neque ab intestato petere legitimam, nec ex testamento Supplementum, nec impugnare voluntatem patris, Gratian. disc. cap. 496. num. 37. & cap. 635. num. 4. Michalor. de fratrib. part. 3. c. 26. num. 23. neque facit deficere conditionem, si sine filiis legitimis deceperit, Cyriac. controv. 336. num. 16. Paschal. de patria potest. part. 2. cap. 4. Urceol. consult. 93. & 42. num. 211. vol. 2. Galvan. conf. 4. num. 37. & conf. 18. num. 24.
- Verum dubium est; an legitimatus excludat substitutum? Sunt variæ distinctiones, & sententiæ circa hanc materiam, & quæstionem difficillimam: circa hoc videre poteris, quod notant communiter DD. in L. ex facto §. si quis rogatus. ff. ad Trebel. Paris. conf. I. num. 64. lib. 2. de qua quæstione Bald. in L. cum acutissimi, num. 7. cod. de fideicom. Alex. conf. 2. num. 4. lib. I. & conf. 67. lib. I. Anchær. conf. 427. Decius conf. 85. Hondeled. conf. 64. num. 21. lib. I. & conf. 59. num. 17. lib. 2. Pereg. de fideicom. art. 23. ubi late de dispensationibus, & legitimationibus Mantic. de conject. lib. II. tit. 10. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præf. 79. & in conf. 20. & conf. 226. Surdi. decis.

decis. I. num. 57. lib. I. cum aliis, Michalor. de fratrib. part. 3. cap. 26. num. II. § 12. & ego ipse ad Ord. lib. I. tit. 3. §. I. n. 88. quod intelligi debet quando substitutus non fuit citatus, & auditus.

28 Sic his breviter ponderatis, nunc sequitur scribere an spurius legitimetur per subsequens matrimonium? Ad quod respondeo, quod spurius non legitimatur per subsequens matrimonium, & ratio est, quia in eo tempore, quo conceptus fuit, matrimonium inter patrem, & matrem valide subsistere non poterat, Pichon. de matrim. disp. 8. cap. I. sect. I. n. I. Duñas reg. 350. Paschal. de virib. patr. potest. part. 2. cap. 4 n. 71. Gutier. prat. lib. 2. quæst. 106. num. 9. Molin. de just. § j. tom. 2. disp. 172. Roland. à valle, cons. 96. num. 26. vol. 3. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præf. 81 num. 22. Sardus de natural. liber. in tit. de legitimat. per verum matrim. num. 15. § 17. Rolandin. part. I. flor. rub. 19. n. 9. Nicol. de Ubald. de success. ab intest. part. num. 8. Perez. de fideicom. art. 23. num 49. Gonfat. ad text. in cap. per venerabilem, num. 22. qui filii sint legit. Mansius ad lib. 3. inst. tit. 10. in princ. n. 27.

29 Quanvis talis Spurius sit natus ex muliere soluta, & uxorato, Thesaur. quæst. 22. Pasch. sup. n. 72.

30 Sed quæreres, an ille Spurius maneat legitimatus per subsequens matrimonium, quando Pontifex dispensat in radice matrimonii ad effectum, ut ille spurius consequatur bene filium Ecclesiasticum, & bona temporalia? Relicta negantium opinione, affirmative respondeo, cum per illam dispensationem verum matrimo-

nium remaneat, tanquam si à principio tale impedimentum non adfuisset, & etiam, quia ratio, ob quam proles sit legitima, provenit à lege ecclesiastica, & impedimenta dirimentia etiam ab ea lege proveniunt. At Pontifex potest in ea dispensare quo ad omnes effectus ipsius met legis, non solum incurundos, sed incursos, & cum possit in iis dispensare, certe filii illegitimi virtute illius dispensationis capaces manent, Clement. unic. de immunit. ecclesiar. Molin. de primog. lib. 3. cap. 2. n. 12. Garcia de benefic. tom. 2. part. 7. cap. 2. num. 41. Petra de potest. princip. cap. 24. num. 188. Addit. ad Ludov. decis. 19. § decis. 455. Eugenius conf. 53 num. 52. Torre de maiorat. Ital. part. I. cap. 28. num. 34.

Sed necessarium est in suplica 31 ad Pontificem de Spuris fieri mentionem, ut cum eo etiam dispense, Nicol. de ubald. de successione ab intest. part. I. à num. 59.

Sed quæreres, an necessarium 32 fit, quod matrimonium subsistat tempore conceptionis, an tempore nativitatis? Affirmative resolvitur dicendo, quod sufficit matrimonium subsistere tempore conceptionis, cum agetur de modo illius, qui in utero est L. qui in utero ff. de stat. homin. Mans. ad lib 3. inst tit. 10. in princ. n. 28. verum negativam partem cum multis defendit Michalor. de fratrib. part. 3. cap. 23. num. 20 nisi Pontifex super hoc clare dispenset.

Non legitimabitur etiam per 33 subsequens matrimonium, quando matrimonium clandestine celebratum fuit, Molin. de just. § tract. 2. disp. 173. Mansius supr. num. 32.

Quæro

- ²⁴ Quæro etiam, an filius monachi habitus intra annum professionis legitimetur per subsequens matrimonium, quando relictæ religione matrimonium contraxit? Ad quod respondes, quod talis filius legitimus manet per illud matrimonium, cum inter ipsos matrimonium tempore conceptionis subsistere poterat, *Michalor. de fratrib. cap. 23. n. 5.*
- ²⁵ Quæro etiam, an Senatus Palatinus, qui habet potestatem legitimandi concessam a lege, ut in *Ord. lib. I. tit. 3. §. 1.* possit extendere illam potestatem ad legitimandos filios Spurios adulterinos, & incestuosos, cum in illo §. 1. de his nulla mentio fiat, quando necessarie de iis loqui debebat, *Decian. cons. 40. n. 43. lib. 3.* Sed respondeo, quod Senatus Palatinus cum iis bene potest dispensare, cum legitimationes, quanvis sint odiosæ, attamen ipsarum concessio, tanquam privilegio Principis dicantur favorabiles, *Rosel. de legib. lib. 2. inst. de caus. mat. legit. n. 10. Michalor. de fratrib. p. 3. cap. 25. n. 26.*
- ²⁶ Quæro etiam, an quando filia Spuria nupsit viro nobili, & magnæ qualitatis, fiat virtute hujus matrimonii legitima, & capax succedendi? Affirmative responderet, quia sicut per ingressum religionis fit Spurius legitimus, & capax succedendi, *Mars. Singul. 275. Alexand. cons. 121. n. 19. lib. 2. Franc. de Ponte cons. 16. Roder. Xuar. alleg. 25. Covas de spousal. lib. 2. cap. 8. §. 7.* Sic etiam per illud matrimonium cum illo viro illustri contracto, manet capax, cum valeat argumentum de matrimonio spirituali ad carnale, *Anchar. q. 60. n. 7.*

ΟΓΓΟ ΟΓΓΟ ΟΓΓΟ ΟΓΓΟ ΟΓΓΟ ΟΓΓΟ

C A P U T XXIII.

Utrum filius spurius capiat aliquid de hæreditate paterna, quando eam fisco de nuntiavit, & utrum fiscus habeat intrantiam in bonis spurio relictis, & quomodo proberetur tacite fideicomissum relitum, an posset probari conjecturis, & præsumptionibus.

S U M M A R I U M.

- 1 *Spurius denuncians fisco hæreditatem, vel legatum paternum, dimidium hæreditatis consequitur.*
- 2 *Sed si quilibet tertius fuerit, tertiam partem tantum habebit.*
- 3 *Fisco Ecclesiastico bona hæredis clerici sunt denuncianda; è contravero Fisco Jæcolari bona jæculari hæredi relicta.*
- 4 *Casus in quibus fiscus habet locum in bonis spuri, vel ea auferat.*
- 5 *Fiscus non intret quando extant heredes venientes ab intestato.*
- 6 *Spurius quo ad hæreditatem paternam pro mortuo habetur.*
- 7 *Dispositio testatoris in favorem spuri pro non scripta habetur.*
- 8 *Fiscus excluditur, & venientes ab intestato quando spurius institutus habet cohæredem.*
- 9 *Venientes ab intestato si partem spurio relictam intra duos*

- mensēs non retraxerint intrat fiscus.
- Contrarium verius ibid.
- 10 Attenta prima opinione limitatur in hærede ignorantē.
- 11 Fiscus non habet locum quando hæres fuit palam gravatus spurio restituere.
- 12 Sed intrat quando clam spurio reliquit, vel hæredem clam gravavit.
- 13 An hæres gravatus clam spurio restituere, & tacite eidem fidem accommodaverit de ipsa hæreditate restituenda, ad id teneatur?
- Prima opinio affirmativa proponitur. ibid.
- 14 Alii fisco applicant.
- 15 Alii hæredi usque ad sententiam.
- 16 Alii, e verius hæreditatem venientibus ab intestato tribuant.
- Hæus rogatus, ut si voluerit hæreditatem filio spurio restituat potest eidem restiture, vel sibi retinere.
- 17 An si hæres institutus fidem tacite cum juramento accommodaverit de restituenda hæreditate spurio; & iterum juraverit nemini dicturum, teneatur judici sibi interrogantidelatare? Remissive.
- 18 An hæres institutus teneatur delatare judici interroganti quando fidem tacite accommodavit, & nemini dicturum promisit? Prima opinio affirmat.
- 19 Secunda negat, nisi semiplene probetur.
- 20 Quod procedit etiam si litere monitoriales legantur.
- 21 Hæres gravatus de restituenda spurio tacite hæreditate non tenetur fisco denunciare antequam condenatio fiat.
- 22 Tacite fideicommissum spurio relictum probatur per scripturam privatam.
- 23 Etiam per testes deponentes de pacto, & promissione.
- 24 Et quando testamentum factum fuit coram Notario amico, è testibus domesticis.
- 25 Etiam per confessionem hæredis, vel spuri.
- 26 Fideicommissum tacite relictum spurio an probetur conjecturis, præsumptionibus? Affirmative.
- 27 Contrariam tenent alii.
- 28 Prima opinio verior.
- Intelligitnr. L. 3. §. Tacita f. de jure fisci. ibid.
- 29 Conjecturæ ex quibus probatur tacitum fideicommissum, & num. seq. usq. ad num. 34.
- 35 Quando fideicommissum tacite relictum spurio probatur conjecturis, indicis, & præsumptionibus, non potest fisco applicari.
- 36 Hæres qui tacitam fidem accommodavit tenetur hæreditatem cum fructibus fisco restituere.
- 37 Fiscus non aufert hæreditatem spurio relictam per tacitum fideicommissum nisi probet quod hæres tacite fuit rogatus restituere, & hæredem tacite fidem accommodasse.
- 38 Tacita fides accommodata debet esse obligatoria, & non simplex pollicitatio.
- 39 Fiscus non intrat in tacito fideicommisso, quando spurius obiit ante testarem.
- 40 Fiscus non aufert totam hæreditatem, sed quod spurio relictum facie fuit, cetera vero bona manent apud hæredem.
- 41 An fideicommissum spurio tacite apatre relictum in primo testamento censeatur revocatum

- tum per secundum? Affirmative si alius sit hæres institutus; non item quando in utroque est idem hæres.
- 42 Mutatio voluntatis colligitur quando idem hæres instituitur in maiori, vel minori summa.
- 43 Spurius præmium ex denunciatiane consequitur taciti fideicommissi, licet dælictum committat ex quo bona fisco applicantur.
- 44 Hæres rusticus, vel fæmina tacicum fideicommissum fisco denuncians, potest pænitere; & admititur ad docendum de errore.
- 45 Hæres gravatus tacite in restituendo spurio fideicom. non potest accuri ante apertas tabulas.
- 46 Fiscus in casu tacitæ restitutioonis excludit substitutum.
- 47 Hæres tacitam fidem accomodans de restituenda hæreditate spurio potest obligari ut adeat, & fisco restituat; vel fiscus auferat; & si noluerit potest adire Procurator fiscalis.

QUando filius spurius denuntiat fisco hæreditatem, vel relictum à patre tacite sibi relictum, dimidium hæreditatis, vel reliqui consequitur, ex reg. text. in L. Senatus §. Senatus, & L. pen. ff. dejur. fisc. & ibi Næv. & Brunnen. ad text. in L. editto 13. ff. de jur. fisc. Cepol. cautel. 6. Gomes in L. 9. Tauri, n. 31. Paleot. de noth. cap. 45. n. 4. Franc. Lucan. tract. de fisco 2. p. n. 16. Peregr. de jur. fisc. lib. 2. tit. 1. n. 16. Durant. de his, qui non habent fact. testam. caut. 14. n. 7. & tit. de hæredib. instit. caut. 14. Lup. de illegit. com. 2. §. 2. n. 69, Balthes. Thom. tract. 2.

cap. 23. n. 678. Molin. de just. & j. tract. 2. disput. 169. concl. 4.

Verum si fuerit tertius denunciator, tertiam partem tantummodo consequitur, glos. junct. text. in L. Editto, ff. de jur. fisc. Molin. de just. & j. tract. 2. disp. 169. concl. 4. vers. in conscientiæ fero, Gomes in L. 9. Tauri, n. 31. quem vide, quia tractat hic eleganter.

Sed quæres, cui fisco denuncianda sit illa hæreditas, vel relictum, an fico sæculari, an Ecclesiastico? Dico, quod si hæres erat clericus; Ecclesiastico fisco, si sæcularis, sæculari filio, cum multis Covas de spons. 2. p. cap. 8. §. 5. n. 10. vers. septimo, Molin. de just. & j. tract. 2. disp. 169. concl. 4. vers. dubium, Garcia dacto fideicom. n. 41. Portugal de donat. reg. tom. 2. cap. 36. n. 26. ubi extendit ad clericum in minoribus beneficiatum, & ad eum, qui ad Ecclesiam addictus est.

Et cum in hac resolutione de jure fisci in bonis pertinentibus ad filium spurium agamus; opus erit scribere casus, in quibus fiscus locum habeat in eorum bonis, vel quando hæreditatem ab spuriῳ auferat.

Et primus casus est, quod fiscus non habet locum in bonis relictis à patre filio spurio; quando adsunt hæredes venientes ab intestato; quia tunc illis hæreditas defertur ab in testato, L. 1. cod. de natural. lib. Bart. in L. ult. n. 8. ff. de his quib. ut indign. Alexand. in L. hæreditas, cod. de his, quib. ut indign. & conf. 74. n. 6. vol. 3. Paul. in L. 1. n. 5. ad fin. cod. de his, quib. ut indign. Covas de spons. 2. p. cap. 8. §. 5. n. 6. Roder. Soar. allegat. 27. n. 24. Clarus in §. testamentum q. 32. & ibi

ibi Harpret. n. 3. Gama decis. 143. n. 2. Vasq. controv. lib. 3. cap. 103. n. 8. Dueñas reg. 336. ampliat. 3. Gomes in L. Tauri, n. 21. Roxas in epitom. succession. cap. 2. n. 15. & 19. Paleot. de noth. cap. 43. Petrus Greg. syntag. lib. 42. cap 35. n. 11. Grassus receptar. §. institutio, q. 9. Pinel. Selectar. lib. 1. cap. 6. n. 9. Farin. in report. ult. volunt. q. 15. n. 10. Spad conf. 29. Scalona de testament lib. 5. cap 7. §. 3. n. 23. & 24. Molin de just. & j. tract. 2. disp. 167. concl. 4. Leo decis. 69. n. 12. lib. 1. Alfar. de officio fiscal. glos. 34. n. 167.

6 Et ratio, quare fiscus non auferat relictum filio spurio, sed venientes ab intestato, est, quia filius spurius uti incapax pro mortuo habetur, & jam non est persona, à qua fiscus auferat, cum talis non possit acquirere ex defunctorum causa, L. 1. cod. de hæredib. instituend. L. 3. cod. de iits, quid pro non Script. habent. Ciriac. controv. 205. Pereg. de jur. fisc. lib. 2. tit. 2. & lib. 3. tit. 1. & de fideicom. art. 22. n. 1. Portug. de donat. reg. tom. 2. cap. 29. num. 3. Scaloni. de testam. lib. 5. cap. 7. §. 3. n. 24. Mantiens. in L. 6. glos. 5. n. 3. tit. 8. lib. 5. recopil. Penel. Selectar. lib. 1. cap. 6. n. 9. Alfar. de officio fiscal. glos. 34. n. 167.

7 Et sic illa testatoris dispositio in ea parte pro non scripta habetur, Bart. in L. hujusmodi 86. §. si Titio, & Maevis, & in L. Lucius 126. §. 1. in princ. ff. delegat. 1. Alexand. conf. 202. n. 3. vol. 6. Corneus conf. 310. n. 7. vol. 1. Socin. jun. conf. 3. Clarus in §. testamentum, q. 31. n. 3. Mantic. de conject. ult. volunt. lib. 4. tit. 3. n. 3. lib. 10. Perg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 19. n. 2. & 10.

8 Etiam venientes ab intestato,

& fiscus excluditur, quando testator filium spuriū instituit, & alium cohæredem; quia in hoc casu pars, in qua erat institutus spurius cohæredi acrevit, exclusis venientibus ab intestato, & fisco, Bart. in L. hæreditas, Cod. de iits, quib. ut in dign. n. 2. & ibi Alex. Angel. in L. Papinianus 8. §. quoniam, n. 2. ff. de inofficiis. testam. Menoch. conf. 1137. n. 50. Honored. conf. 89. n. 4. vol. 1. cum multis Belon. de jur. ascend. cap. 7. q. 26. n. 5. Larrea decis. 96. n. 12. ubi limitat quando adest substitutus in loco spuriū, Mantiens. in L. 1. glos. 5. n. 3. tit. 8. lib. 5. recopilat.

Si vero venientes ab intestato, vel cohæredes illam partem relictam à patre non retraxerint intra duos mentes, fiscus tunc locum habet, L. 1. cod. de natural. lib. in fin. Bald. in L. certum, n. 17. cod. unde legit. Menoch. conf. 60. n. 41. Corneus conf. 236. n. 7. lib. 2. Simon de Præt. de ult. vol. lib. 3. Dueñas reg. 366. ampliat. 3. Covas 2 p. desponsalib. cap 8. §. 5. n. 3. Alfar. de officio fiscal. glos. 34. n. 166. Sed contraria opinio mihi æquior videtur, quod venientes ab intestato perpetuo admittendi sunt, sicut cum, Corneo, conf. 236. n. 6. & 8. lib. 2. docet Barb. in L. 7. n. 76. ff. de vulg. & pupil.

Sed prima opinio limitatur in hærede ignorantē, cui non currit illud tempus duorum mentium, Tiraquet. de retract. lign. §. 35. glos. 4. num. 22.

Etiam non habet locum fiscus quando hæres fuit gravatus palam quod restituat hæreditatem filio spuriō; & si hoc non fecit, neque ideo hæreditatem ammittit, neque fisco aplicatur, Mantiens. in L. 6. glos. 5. num. 4. tit. 8. lib. 5. recopilat.

Ve-

12 Verum fiscus habet locum in bonis relictis spurio à patre, quando clam spurio relinquit, vel hæredem gravavit clam, ut filio spurio restituat, & hæres gravatus de hoc fidem tacitam accommodet, *L. cum qui ff. de his, quib. ut indign. Ordin. nostra Reg. lib. 2. tit. 26. §. 23. Brun- nem. ad text. in L. in fraudem jur. 10. num. 2. ff. de jure fisc. Bolog. cons. 24. clarus in §. testamentum, quæst. 31. ¶ sed quid, *Balth. Thom. tract. 2. cap. 23. num. 689. Larrea decis. 95. num. 9. Pereg. de jur. fisc. tit. 19. num. 1.* ¶ 2. *Molin de just. & j. tract. 2. disp. 167. concl. 4. leo decis. 69. num. 19.* quia tunc datur persona capax, quæ commisit in dignitatem, à qua fiscus potest 13 jam auferre, *Pinel. Select. lib. 1. cap. 6. num. 10.**

Sed quæres; si ille hæres gravatus clam de restituenda hæreditate, tacite filio spurio fidem accommodaverit; an teneatur ad id in foro fori? *Sanch. lib. 4. cons. cap. 3. dub. 24. num. 3.* afferit quod ille hæres gravatus spurio illam hæreditatem tenetur restituere ex vi pacti, seu promissionis, quam testatori promisit, alias testator 14 eum non instituisset, ut refert *Ledesm. ab eod. Sanch. citato.*

Alii infracitandi dicunt, quod hæres gravatus non tenetur spurio restituere, nec eam retinere, sed fisco erit restituenda, cum nec unus, nec alter titulum justum habeant, ut eam possint retinere, quia hæredi gravato voluntas testatoris obstat, spurio in capacitas, *Alban. lib. 1. cons. 42. in fin. Mantica de conjectur. lib. 10. tit. 40. num. 15. Molin. de just. & j. tract. 2. disp. 169. n. 10. Gomes Arias in L. 7. Tauri, num. 77. Gomes in L. 9. Tauri, num. 28. Menchac.*

illustrium lib. 3. cap. 102. num. 23. Dias in prax. cap. 64. num. 4. Bargat. de dolo lib. 3. cap. 13. num. 22.
Alii etiam dicunt, quod ille hæres gravatus illam hæreditatem retinere potest, quia licet fiat indignus hæreditatis ob fidem tacite accommodatam, attamen ita pæna non obligat, nisi post sententiam restitutionis latam, & applicationem ad fiscum, *glos. in cap. fraternitatis 12. quæst. 2. & in cap. 1. de consuetud. D. Thomas 2. 2. quæst. 62. art. 3. cov. lib. 4. 2. part. cap. 6. §. 8. Lessius de just. & j. lib. 2. cap. 33. dub. 8. num. 59. & cap. 19. dub. 6. num. 60. Diana part. 4. tract. 3. resolut. 121. Mantiens. in lib. 6. tit. 8. glos. 8. n. 6. Farinac. in fragment. criminalib. 1. part. lit. F. num. 108. Amaya in L. 1. cod. de lat. lib. 10. num. 49. Bargat. de dolo lib. 3. cap. 13. num. 22. cum seqq.*

Alii docent, quod hæres tacite fidem accommodans debet illam hæreditatem hæredibus ab intestato restituere, & non eam retinere, quia nullum jus habet ad hoc faciendum, cum ei obstat testatoris voluntas, neque spurio restituere, cum sit incapax; neque etiam fisco, quia fiscus nullum jus habet ad illam hæreditatem, nisi postea quam sententia fuerit lata, *Sanch. consil. lib. 4. cap. 3. dub. 21. num. 3. Spin. de testamento glos. 27. num. 34. Castr. de leg. penal lib. 2. cap. 10.* Et sit ita ultima opinio mihi verior videtur ex ratione tradita; principaliter quando scilicet hæres institutus fidem tacite accommodavit ad hæreditatem restituendam spurio, cum fiscus excludatur, cum non dum sententiam habeat. At si testator hæredi instituto rogaverit, nulla obligatione objecta, sed pro sua

sua liberalitate, ut hæreditatem filio suo spurio det, tunc poterit hæres institutus hæreditatem retinere, & si voluerit, spurio restituere; cum jam nulla inveniatur prohibitio, quia jam spurius non capit à patre, sed ab extra-neo, *Villalob. in sum. 2. part. tract. 30. difficult. 30. num. 13. Gomes in L. 9. Tauri, num. 18.*

17 Sed quid, si hæres institutus fidem tacite cum juramento accommodaverit de restituenda hæreditate spurio, & iterum juraverit nemini dicturum; an teneatur delatare judici sibi interroganti? De qua quæstione vide *Navar. in cap. inter verba 11. q. 3. part. ult. corolar. 65. Covas de Sponsal. 2. part. cap. 8. §. 5. num. 10. negat Molin. de just. & j. tract. 2. disp. 169. concl. 5. vers. ex quinta hac conclusione;* & sic intelliges primam opinionem, quando semiplene constat.

18 Sed quæres, si hæres institutus fidem tacite accommodavit, & nemini dicturum promisit an teneatur respondere, & delatare judici interroganti de tacito fideicomisso? In hac quæstione duæ sunt opiniones, una affirmat, & profundamente adducit, quod modus probandi fideicomissum tacitum est partium confessio, *Tuscus lit. F. concl. 393. num. 18.* & sic recte judex interrogat, & hæres veritatem dicere debet, alias damnum lequeretur fisco, quam opinionem sequitur *Bart. in L. fin ff. de his, quib. ut indig. num. 10. Navar. in cap. inter verba 11. quæst. 3. part. 3. corol. 65. Gomes in L. 9. Tauri, num. 24.*

19 Alia opinio affirmat, quod hæres institutus non tenetur respondere, neque delatare, quando semiplene de tacito fideicomisso non constat, aut infamia non præcesserit, quia hæc bona taci-

te relicta fisco aplicantur per modum pænæ, & non per modum successionis, in qua non adstrin- gitur reus respondere, nisi quando semiplene constet; deinde etiam ante condemnationem nullum jus fiscis læditur, *Gregor. in L. 4 tit. 29. part. 7. verbo jurar. Villalob. in sum. 2. part. tract. 16. difficult. 1. num. 2. Dias in prax. cap. 128. Molin. de just. & j. tract. 2. disp. 169. concl. 5. vers. ex quinta hac conclusione;* & sic intelliges primam opinionem, quando semiplene constat.

Et ampliatur hæc nostra pri-ma opinio, quod procedat etiam in casu, quo monitoriales legantur, quia neque ex earum vi tenetur hæres delatare circa fideicomissum tacite relatum spu-rio, quando semiplene non constat, *Covas de Sponsal. 2. part. cap. 8. §. 5. num. 14. Molin. de just. & j. tract. 2. disp. 169. & concl. 5. am-pliatur etiam cum juramento.*

Ex quibus resolvendum, quod hæres gravatus de restituendo spurio tacite, non tenetur fisco delatare, nec tradere, antequam condonatio restitutionis fiat, *Matiens. in L. 6. glos. 8. num. 8. tit. 8. lib. 5. recopilat. Alfa de officio fis-cal. glos. 34. num. 168.*

Sed etiam quæres, quomo-do tacite fideicomissum relatum probetur? Primo probatur, quando instrumentum privatum invenitur, in quo hæres promittebat restituere hæreditatem spu-rio, *L. 3. vers. & si forte, ff. de jur. fisc. L. in tacitis ff. de leg. 1.*

Secundo probatur per testes, quando deponunt de pacto, & promissione inter testatorem, & hæredem facta de restituenda hæreditate spurio post ejus mortem, *L. in fraudem 19. ff. de his; quib.*

ut indig. quanvis testes sint singulares Bargal. de dolo, lib. 3. cap. 13 n. 45.

24 Tertio probatur, quando testamentum, seu instrumentum factum fuit coram notario amico testatoris, & testibus domesticis, *Castilho lib. 6. controv. cap. 41. n. 256.*

25 Quarto probatur per confessionem hæredis, vel spurii, de quibus omnibus probationibus agit *Farinac. in fragment. crimin. lib F. à n. 84. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. ult. rub. de relict. palam à n. 4. Gracia de tacit. fideicom. à n. 8. Gom. in L. 9. Tauri, n. 24.*

26 Controvertunt hic Doctores, an fideicommissum tacite relictum spurio, possit probari conjecturis, & præsumptionibus? Prima opinio asserit, quod sufficit probare præsumptionibus, & conjecturis, & istam rationem assignant; quia fideicommissum tacite relictum est delictum occultum dolum continens, quod præsumptionibus, & conjecturis probatur, *L. dolus 6. cod. de dolo*, & ibi *Bart. Bald. & Salicet Vesenb. Men. de præsumpt. lib. 5. præf. 5 n. 42. § 44.* probat etiam *text. in L. non omnes 5. §. à barbaris, ff. de remilitar quam opinionem docet Garcia de tacit. fideicom. n. 42. Menoch. de arbitrar. lib. 2. cas. 9. Mantic de conject. ultimar. volunt. lib. 10. tit. 4. n. 9. Clar. §. testamentum, q. 31. n. 5. Cyriac. controv. 114. n. 76. Staban. centur. 2. resolut. 156. n. 84. Portug. de donat. reg. tom. 2. cap. 36. n. 6. § 7. Bargal. de dolo lib. 3. cap. 13. n. 27. Phæb. p. i. decis. 40.*

27 Secunda opinio asserit, quod fideicommissum tacite relictum spurio tantummodo probatur manifestissimis probationibus, scili-

cet pre claros testes deponentes; per partium confessionem per instrumentum; chirographum, aut pactum, sicut docet *text. in L. non intelligitur, §. tacita ibi: Aliis manifestissimis probationibus, ff. de jur. fisc. per quæ verba intelligitur, quod fideicommissum tacitum per præsumptiones, & conjecturas probari non potest, quando tales non sunt manifestæ, & claræ, Pereg de jur. fisc. lib. 3. tit. 19. Phæb. decis. 40. Garcia de tacito fideicom. in n. 25.*

Sed quidquid dicant DD. if-
tam secundam opinionem te-
nentes; prima mihi benignior vi-
detur, cum *text. in L non intelli-
gitur 3. §. tacita, ff. de jure fisci*,
nihil faciat, vel probet contra il-
lam; quia vel intelligenda, cum
Mantica de conjectur. lib. 10 tit 4.
*n. 9. dicendo quod illa verba illius
text ibi: Aliis manifestissimis proba-
tionibus, non probant itam secun-
dam opinionem, quia illud verbum
manifestissimum non invenitur, ne-
que legitur in aliquibus codicibus,
sed tantummodo simpliciter legi-
tur, alliis probationibus, & sic re-
cepta ista resolutione Mantic; ab-
que dubio recipienda est nostra
opinio; verum etiam in casu, quo-
lit. *text. in d. L. 3. sustentetur*,
etiam prima opinio sequenda, &
admittenda, quia quanvis *text.*
*in d. L. 3. §. tacita dicat, quod ta-
citum fideicommissum debet pro-
bari ex probationibus manifestis-
simis; non tamen per eas exclu-
duntur probationes, quæ fieri pos-
sunt per conjecturas, & verisimiles
præsumptiones; cum in illis casibus
ubi adeat obscuritas, & in actibus
difficilis probationis, conjecturæ
verisimiles admittantur, & præsum-
ptiones ex exterioribus actibus
provenientes, ut est *text. in L.*
*dolum,***

L

dolum, cod. de dolo, Bart. Bal. Salicet. cynus Abb. Paul de Castr. ibidem, Mascard de probat. vol. I. concl 609. n. 21. Menoch. de præsumption lib 5 pres 3. n 42. 44. Et lib. I q. 58 à num. I. Farinac. quæst. criminal. 89. n. 16. & non solum legis, sed etiam hominis Menoch lib. I. q. 58. Farin. quæst. criminal. 89. n. 20. Brunnem. ad text. in L. dolum 6. Cod. de dolo n. 2. & sic respondit etiam, cum Salic. in dicta L. 3. §. taecita Gomes in L. 9. Tauri, n. 25.

29. Et sic conjecturæ, & præsumptiones, per quas fideicommissum tacitum probari potest, sequentes sunt: prima quando hæres illico post mortem testatoris omnia hæreditatis bona filio spurio testatoris tradidit, quia ex celeritate actus præsumitur fraus, Bald. in L. eam quam, cod. de fidetcom. Gomes in L. Tauri, num. 25.

30. Secunda præsumptio est quando testator in testamento hæredi rogit his verbis rogo, ut facias de mea hæreditate quod tutius, & hæres spurio eam restituit, glos cum L. cum tacitum 3. ff. de probatio- nib.

31. Tertia præsumptio est; quando testator cum hærede instituto secrete alloquitur, & post testatoris mortem hæres institutus spurio hæreditatem illico restituit, ex L. Lucius Titius 113. §. in testamento. ff. de legat. I.

32. Quarta præsumptio est, quando testator instituit hæredem capacem, & spurius testatoris filius in possessione hæreditatis invenitur, L. sicut 8. §. supervacaneum, ff. quib. mod. pign. vel hypothec sol. vitur.

33. Quinta præsumptio est quando hæres institutus à patre spuri,

ipsimet spurio hæreditatem vilissimo pretio vendidit, & ratio, quam assignant DD. hæc est, quia nemo præsumitur rem suam jactare, vel donare, ut est text. in L. cum in debito 25. ff. de probat. L. fin. cod. de novat. L. Campanus, ff. de oper. libertor. sess. decis. 182. n. 6. Flamin. de resign. lib. 8. q. I. n. 5. Mascard de probat. concl 555. n. 1. cuin donare fit perdere, L. filius familiæ, ff. de donat. Surd. de aliment. tit. 6. q. I. n. 14.

Et istas præsumptiones docet Gom. in L. 9. Tauri, n. 25. Man. tic. de conject lib. 10. tit 4. n. 9.

Ex quibus oritur quæstio, an quando fideicommissum tacitum relictum probatur per conjecturas, præsumptiones, & inditia; possit hæreditas hæredi accomodanti tacitam fidem auferri, & fisco applicari? In qua quæstione respondendum est negative ex rationibus, de quibus, Moftaso de caus. piis, tom. 2. lib. 8. cap. 12. n. 48.

Quæres etiam, an hæres, qui fidem tacite accommodavit, tenetur restituere hæreditatem fisco cum omnibus fructibus? Ad quod respondendum, quod ille hæres tenetur hæredisatem cum fructibus fisco restituere, cum judicetur malæ fidei possessor, L. cum, qui tacitum 18. in princ. ff. de his, quib. ut indig. ibi: Cum qui tacitum fideicommissum in fraudem legis suscepit, Et eos quoque fructus, quos ante litem motam percepit, restituere cogendum respondi, quod bonæ fidei possessor fuisse non videtur: L. cum quidam 17. §. Divus Pius, ff. de usur. ibi in facito fideicommisso omne emolumentum hæredi auferendum, Et fisco præstandum Divus Pius rescripsit ergo, & usurarum emolumen- tum

aufertur hæredi, & ibi nota *Bart.*
Nævis. ibid. num. 1. *Gom.* in *L.* 9.
Tauri, n. 26. *Colleg.* *Argent.* ad
tit. de his, quib. ut *indign.* num. 5.
Delugo de *just.* *disfr.* 24. *sect.* 6. n.
95. *Bargal.* de *dolo*, lib. 3. cap. 13.
n. 34. & n. 42.

37 Et fiscus non capit illam hæ-
reditatem spurio relictam per ta-
citum fideicommissum; nisi pro-
bet; quod hæres tacite rogatus
fuit restituere, & quod hæresta-
citam fidem accommodasset, *Por-*
tug. de *donat.* *reg.* tom. 2. cap. 36.
n. 6. *Phæb.* *decis.* 40. n. 2. *Amaya*
in *L.* 1. cod. *delatorib.* n. 36.

38 Et illa tacita fides accommo-
data debet esse obligatoria, & non
simplex pollicitatio, *Peregr.* de *jur.*
fisc. lib. 3. tit. 19. n. 14. *Phæb.* de-
cis. 4. n. 8. *Portug.* *Sup.* n. 15. *Bar-*
gal. de *dolo* lib. 3. cap. 13. neque
necessè est, quod restitutio inter-
veniat, sed sufficit quod fides
obligatoria adsit, ut fisco locus sit,
Amaya sup. n. 39.

39 Quæres etiam, an fiscus possit
capere hæreditatem spurio resti-
tuendam ab hærede tacitam fidem
accommodante, quando ille spurius
obiit ante testatorem? Negati-
ve respondit *Fusar.* de *substi.* q.
574. n. 9. *Portug.* de *donat.* tom. 2.
cap. 36. n. 17.

40 Sed adverte, quod fiscus non
aufert ab hærede, nisi tantum-
modo illud, quod spurio relictum
est, & cætera bona apud hære-
dem manent, cum injustum esset,
quod maior fuisset pæna, quam
delictum, *Thom. Vaz alleg.* 33. n.
9. *Portug.* de *donat.* tom. 2. cap. 36.
n. 16. *Barg.* de *dolo*, lib. 3. cap. 13. n.
33. *Paleot.* de *noth.* cap. 43. n. 45.

41 Quæres etiam, an quando tes-
tator fecit primum testamentum,
quo tacitum fideicommissum hæ-
redi reliquerat, & postea novum

testamentum condit; an fideicom-
missum tacitum revocatum cum
primo testamento censeatur, ad
hoc ut hæres accusatus de inter-
posita fide liberetur? In quo du-
bio dicendum est, quod quanvis
secundum testamentum testator
condat, nec ideo fideicommissum
tacite relictum revocatum cense-
tur, est text. in *L.* *Statius Florus*
48. ff. de *jur.* *fisc.* *concordat.* *L.* 7.
ff. de *probat.* Sed hoc intelligen-
dum est sic, faciendo differentiam,
quando testator instituit in secun-
do testamento illum hæredem qui
in primo testamento institutus
erat, quia tunc illum fideicom-
missum tacitum revocatum non
cesetur, sed in illo secundo tes-
tamento repetitum judicatur,
dum hæres contrarium non pro-
bet cum illi incumbat onus pro-
bandi quando agitur de mutatio-
ne voluntatis, *L.* cum tacitum 3.
ff. de *probat.* & ibi: *DD.* *Colleg.*
Argent. ad tit. ff. de *probat*, n. 6.
quam resolutionem docet, *Bart.*
& *Bald.* ad tex. in d. *L.* 3. ff. de
probat. *cephal.* *conf.* 330. p. 3. *Hot-*
toman. *L.* 1. *observat.* cap. 27. *Man-*
tica de *conject.* *ultim.* *volunt.* lib.
10. *conject.* 1. *Brunem.* ad *text.* in
d. *L.* 3. ff. de *probat.* n. 4. vel quando
testator instituit aliùm hæredem
in secundo testamento, quia tunc
censetur mutatum, & revocatum
tacitum fideicommissum, & ra-
tio hujus est, quia personæ muta-
tio arguit mutationem voluntatis,
& sic intelligit *Bargal.* de *dolo*, lib.
3. cap. 13. n. 47.

Sic etiam intelligitur mutatio 42
voluntatis, quando testator ins-
tituit hæredem in maiori, vel
minori summa, *Brunem.* ad *text.*
in *L.* cum tacitum 3. ff. de *probat.*
n. 4. *Bargal.* de *dolo*, lib. 3. cap.
13. n. 47. *Anton.* *Fab.* de *conject.*

lib. 17. cap. 3. pag. 601. col. 1.

43 Quæres etiam an spurius, cui relictum erat tacitum fideicommissum, præmium consequi debet, quando hæres accommodaverat tacitam fidem de restituendo spurio, & postea alio delicto ab eo patrato ejus bona fuerunt publicata quia ille spurius detulit fisco? Affirmat *text. in L. Arianus 42. ff. de jur. fisc. docet Barg. de dolo, lib. 3. cap. 13. num. 49. Nævis. in d. L. Arianus 42.*

44 Quæres etiam, an hæres, qui detacito fideicommissio fisco denunciavit, post illam denunciationem possit pænitere docendo de errore? Ad quod respondeo, quod ille hæres admittendus est ad docendum de errore, quando erravit propter rusticitatem, vel propter lexum fæminineum, *L. ex quibusdam, §. fin. in fin. ff. de jur. fisc. Barg. de dolo, lib. 3. cap. 13. num. 52.* cum sit regula, quod deferens jus suum cum errore, sibi non nocet, *L. cum hic status, ff. de donat. inter vir. & uxor. Castr. ibidem.*

45 Quæres etiam, an hæres, qui tacitam fidem accommodavit, possit accusari fisco ante apertas tabulas testamenti? Respondeo, quod antequam testamentum aperiatur, hæres fisco accusari non potest, *L. Edicto §. cum ante, ff. de jur. fisc. Barg. de dolo, lib. 13. cap. 2. num. 43.*

46 Quæres etiam, an fiscus excludat substitutum? Ad quod dico, quod substitutus manet exclusus, cum fiscus non auferat, nisi post aditam hæreditatem, & certe substitutio expiret, cum hæreditas jam sit adita, *ex L. si quis filius 7. de acquirend. hæred. Alfar. de offic. fiscal. glos. 34. num. 170.*

Sed quid, si hæres, qui fidem tacitam accommodavit, repudiarerit, & noluerit adire, an fiscus possit eum obligare, ut adeat ut ab eo possit auferre hæreditatem, tanquam ab indigno? Ad quod respondeo, quod fiscus potest cogere hæredem, ut adeat hæreditatem, ad hoc, ut ab eo auferat, *Corneus conf. 222. num. 4. vol. 4.* & si noluerit, potest procurator fiscalis adire, *Paul. de Castr. quem refert, Alfar. de offic. fiscal. glos. 34. special. 3. num. 192.*

C A P U T XXIV.

Utrum pater possit donationem facere spurio.

S U M M A R I U M.

- 1 *Donatio a patre facta spurio non valet.*
- 2 *Donatio facta spurio non accrescit alteri donatario capaci conjunctim donatis.*
- 3 *Nec legitimato competit quærella innociosæ dotis.*
- 4 *Donatio in locum alimentorum facta spurio valet.*

Donatio facta filio spurio à patre non valet, cum sit in fraudem legis, quæ prohibet quod spurius aliqua via subintret in bonis patris, & ideo ab ejus hæredibus, & ascendentibus revocari potest illa donatio, *Mantien. in L. 6. glos. 6. num. 10. tit. 8. lib. 5. recopilat.*

Neque donatum spurio accrescit alteri donatario capaci, quando pater duobus conjunctim donavit,

navit, scilicet spurio, & capaci,
Gom. in L. 9 Tauri, n. 34. Man-
tienf. supr. glof. 6. num. 2.

- 3 Neque etiam quando est legitimatus illi competit querella in officiosæ dotis, *Bald. in L. I. y. stem quero, ced. de jure fisci, Michalor. de fratrib. part. 3. cap. 26. num. 21.*

4 Verum quando illa donatio fuit facta in locum alimentorum, valet, & post spurii mortem ejus proprietas ad patrem, vel ad ejus hæredes transit, ut supra diximus *in cap. 3. num. 5. cum multis Hermos. in L. I. tit. 4. glos. 6. part. 5. num. 3. & num. 37.*

C A P U T . X X V .

Utrum avus possit instituere nepotem spurium, & an possit in maioratu avi, vel ascendentium succedere.

SUMMARIUM.

- 1 *Avus potest instituere nepotem spurium.*
 - 2 *Nepos legitimus capere post licet pater sit spurius.*
 - 3 *Etiam si sit spurius nepos, ejus pater ab avo institui potest.*
 - 4 *Licet nepos sit filius Sacerdotis.*
 - 5 *Vel Monialis.*
 - 6 *Quod procedit multo fortius quando nepos est naturalis.*
 - 7 *Avus potest instituere ventum filiae spuriæ, vel uxorem filii spurii, & num. 8.*
 - 9 *Legatum potest relinquere Avus nepoti spurio.*
 - 10 *Limitatur quando nepos est natus ex filio incestuoso, & nefario.*

- 11 *Vel quando nascitur ex coitu incestuoso, & nefario.*
 12 *Spurius solum capit ex testamento avi, non vero ab intestato.*
 13 *Quanvis sit natus ex legitimo matrimonio.*
 14 *Nepos spurius non potest ab avo institui quando habet filios, vel nepotes legitimos.*
 15 *Limita in tertia juxta ord. lib. 4. tit. 82 § 4.*
 16 *Avus non potest instituere nepotem spurium contemplatione patris.*
 17 *Quando non presumatur relatum contemplationis patris?*
 18 *Donare nepoti spurio non potest avus, quando nepos est incestuosus.*
 19 *Avus tenetur spurio nepoti alimenta præstare.*
 20 *Quod etiam procedit in proavo.*
 21 *Tenetur etiam neptem spuriam dotare.*
 22 *Etiam si vult esse monialis.*
 23 *Obligatio alimentandi filios, filias ve transit ad heredes avum.*
 24 *Nepos legitimus ex filio illegitimo mortuo jam patre non succedit in maioratu avi. Contrarium. num. 38.*
Appellatione parentum comprehenditur avus.
 25 *Una persona exclusa, excluduntur ejus descendentes.*
 26 *Extrema vitiosa non conjunguntur.*
 27 *Successio non fit per saltus.*
 28 *Vigo quæ a radice deducitur, & quodlibet ramum derivatur.*
 29 *Nepotes spurii non sunt de domo, & familia.*
 30 *Dicuntur personæ turpes, & odiosæ.*
 31 *Non admituntur etiamsi lex, vel statutum eos admitat.*

- 32 Nec ad jus retractus ad quod consanguines vocantur.
- 33 Vocantur viles de genere, & ignobiles.
- 34 Per jus Divinum a successione removentur.
- 35 Non veniunt appellatione filiorum.
- 36 Non spurius admiti ad dignitatem.
- 37 DD. hanc opinionem tenentes ultra relatios.
- 38 Sicut spurius non est incapax succedendi avo, ita nec in ejus maioratu, & num. 39.
- 40 Videtur admittendos nepotes spuriis expressumta voluntate avi vel ascendentium & & num. 41. 42. 43. & 44.
- 45 Lex solum prohibet spuriis successionem patris, non vero avi.
- 46 Quod procedit potius in avo materno.
- 47 Multo fortius quando maioratus fuit ab spuriio institutus.
- 48 Sic etiam quando institutus vocavit filios ejus, qui solum spuriis habere poterat.
- 49 Quando omnes de familia deficiunt nepos spurius admittitur, quanvis institutor illum non vocet, neque de illo mentio fiat.
- 50 Non admittitur spurius quando adest naturalis in aequali gradu.
- 51 Nisi institutor eum expresse vocet.

A pud omnes fere D. D. in confesso est, quod avus potest instituere nepotem spurium, & iste ex illius testamento capere potest, quia incapacitas spurius provenit a patris delicto, in cuius criminе nepos non fuit pars, Sanch. lib. 4. opuscul. cap. 3. dub. 45. num. 3. Soares in L. 9. tit. II.

lib. I. for. num. 5. Surd. de alimen-
tis, tit. 10. quæst. 12. num. 10. &
conf. 84. num. 14. Pinel. in L. 2.
cod. de bon. matern. num. 22. Cev.
com. contr. com. quæst. 796. num. 9.
Pinheir. de testam. disp. 5. num. 51.
Bossius de aliment cap. 7. num. 285.
Jas. conf. 26. num. 12. vol. 2.

Et sic potest avus instituere nepotem legitimum ex filio spurius natum, & is nepos legitimus ex testamento avi capere potest, quod illo relictum fuerit, Bald. in L. Gallus 29. §. quid si is, num. I. ff. de lib. & posthum; & ibi Ale-
xand. num. 8 & Imol. num. 43. Bald.
conf. 146. num. 7. lib. I. Ripa in
L. I. num. 20. ff. solut. matrim. Af-
fict. decis. 18. num. 35. & 36. Si-
mon. de Præt. de ultim. volunt. n.
10. lib. 3. pag. II. Durant. tit. I.
caut. 14. num. 12. Mars. singul. 143.
Boer. decis. 127. num. I. Robert.
lib. 2. rer. judic. cap. 9. Azeved. in
L. 6. tit. 8. lib. 6. recopilat, Ro-
reas in epitom. succession. cap. 20.
num. 21. Bart. in L. Gallus, §.
quid si is, ff. de liber. & posthum,
Corneus conf. 25. n. 10. lib. I. Cas-
trenc. conf. 467. num. 8. lib. 2. &
conf. 306. Padil. in L. cum acutis-
suni, num. 13. cod. de fideicomiss.
crav. conf. 184. num 1. Socinus conf.
124. lib. 3. Signorol. de homodeis
conf. 225. Ant. de Butr. conf 29.
num. 30. Julius clar. in §. testa-
mentum, quæst. 32. Pereg. conf.
25. lib. 4. Pinel. in L. 3. cod. de
bon. matern. n. 20. Gomes num. 7. 8.
& 17. Gonsal. ad reg. 8. Chanc glos.
5. num. 109. Argel. de acquirend.
possession. quæst. 3. art. II. num. 29.
& 38. Molin. de just. & j. tract. 2.
disp. 167. Pichard. in §. 7. num.
27. & 28 inst. de heredit. quæ ab
intest. de ferunt. Castil. tom. 5. con-
trov. cap. 53. num 2. Lata de vit.
homin. cap. 5. Mantiens. in L. 6.
glos.

glos. 8. tit. 8. n. 1. lib. 5. recopil. Mostaso de caus. piis tom. 2. lib. 8. cap. 12. n. 62. Valdaur. observ. 18. n. 5. Menoch de presump. lib. 4. pres. 96. n. 21. & cons. 511. n. 2. Betrand cons. 96 lib. 3. Alexand. Raudens. tract. de Anol cap. 37. n. 116 Portius conclos. utriusq. jur. lib. 1. concl. 26. joan. Pap. lib. 11. tit. 1. arrest. fin. Tepat. variar. tit. 439. cap. 7. Placa in epitom delictor. cap. 41 n. 2. Lucidor. de illegit. cleric. cap. 10. n. 1. Solorsan. de jur. Indiar. lib. 2. cap. 17. n. 2. & lib. 3. cap. 19. Tiraquel. de retract. lignag. §. 1. glos. 9. n. 71. Gabriel. lib. 4. tit. de bæred. instituend. concl. 3. Ricius p. 5. collect. 1939. Geur b. de succession. feud. §. 2. glos. 11. n. 45. Soares in L. 1. lib. 3. tit. n. 18. Torre de maiorat. p. 1. cap. 38. n. 104. Aquila ad Roxas de incompat. maiorat. p. 1. cap. 6. n. 141. Villalob. lit. F. n. 25. Gamma decis. 102. & decis. 136. num. 4. Cabed. de cis. 135. p. 1. & decis. 100. Petr. Barb. in L. 1. p. 4. n. 76 ff. solut. me itrim. altere Barb. ad nostrum tu'xt. n. 12. Cald. de nominat. q. 19. n. 38. & 49. & forens. q. 39. n. 16. & Egid. de privileg. honest. art. 13. n. 14.

³ Sic etiam poterit instituere avus ne potem sive legitimum, si ve spuri um ex filio ipuro genitum, & iste potest succedere ex testame nto avi, & inter vivos capere, Castren. in L. 1. & in L. Gallus 29. §. quid si is, ff. de liber. & posthum. & ibi, Alexand. n. 8. & Imola n. 43. Federic. de Sen conf. 57 n. 2. Pinel. in L. 3. n. 22. cod. de bon. matern. cravet. cons. 184. G iraf. in §. institutio, q. 8. n. 4. & Menoch. cons. 231. n. 86. Vigel. cons. 66. n. 164. Mantiens. in L. 6. tit. 8. glos. 8. num. 21. lib. 5. ordine im. Bossius de aliment. cap. 7.

n. 287. Clarus in §. testamentum. q. 32. n. 1. Solors de jur. Indiar. lib. 2. cap. 17. n. 25. Torre de maiorat. p. 1. cap. 28. n. 105. Demarinis resol. 89. n. 7. & 8 lib. 1. Capiccius latr. decis. 14. n. 29. Pinel. in L. 3. num. 21. & 22. cod. de bon. matern. Gama decis. 11. n. 6. Cald. forens. cons. 39. n. 16. Barb. ad nostrum. text. n. 12. Egid. de privil. honest. art. 13. n. 24. Eminen. tis. Cardinal. de luca de testament. discurs. 52. n. 5.

Quamvis talis nepos sit filius 4 Sacerdotis, Ceval. com. contr. com. q. 800. Covas de Spons. 2. p. cap. 8. §. 5. n. 14. Soar. opin. lit. S. num. 35. Mantiens. in L. 6. glos. 8. n. 24. tit. 8. lib. 5. recopil.

Vel sit filius monialis Paleot. 5 de noth. cap. 53. Decian. cons. 9. n. 39. lib. 4. Graf. §. institutio, q. 8. n. 6. Cevall. com. contr. com. q. 800.

Et absque dubio quando ille 6 nepos est naturalis, Vicent. de Franch. decis. 27. Tepat. variar. tit. 439. cap. 7.

Sic etiam potest avus institue. 7 re ventrem filiae spuriæ, vel uxori rem filii spurii, Aymon. cons. 200. n. 4. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 45.

Et sic poterit instituere nepo. 8 tem nasciturum ex filia spuria, lita de vita hominis, cap. 5. num. 22. contrarium docet, Surd. cons. 177. lib. 2. n. 19. & n. 43. Menoch. cons. 511. n. 12. Leon. decis. 69. n. 8. lib. 1. cum judicetur talis institutio contemplatione matris facta, quæ non valet, ut constat ex infra dicendis, ex n. 16.

Et spurius avus legatum relin. 9 quere potest, quamvis ille nepos sit filius clerici, Bald. in L. si quis incest. n. 2. cod. de incestis nupt. Gov. despnsat. 2. p. cap. 8. §. 5. n.

14. Roland. à Valle cons. 12. n. 42.
lib. 4. Lopes de contract. cap. 46.
lib. 2. Peregr. de jur. fisc. lib. 3. tit.
18. n. 47. Dueñas reg. 366. limit.
2. cors. verb. fornicatio

10 Quæ omnia intelligenda sunt,
quando ille nepos non est natus
ex filio incestuoso, & nefario,
quia si fuerit ita natus, institui ne-
quit ab avo, Bald. in L. si quis in-
cesti n. 2. cod. de incest. nupt. Bald.
in cap. in præsentia, col. 8. d. probat.
corset in singul. in verb. hæres,
Hipp. singul. 143. Philip. Portius,
concl. utriusq. jur. lib. 1. concl. 26.
Cotta in verb. nepos, Grasus in
§. institutio, q. 8. n. 5. Gabriel de
aliment. n. 10. Per. de jur. fisc. lib.
3. tit. 18. n. 54. Mant. in L. 6 glos.
8. num. 23. tit. 8. lib. 3. Fachin. lib.
5. contr. cap. 98. Paul. Castr. conf.
467. n. 8. Corneus cons. 25. l. 1. Mars.
singul. 143. Covas de spons. p. 2. cap.
8. §. 5. n. 13. Menoch. de præf. lib.
4. præf. 96. n. 27. Aquila ad Roxas
p. 1. cap. 6. n. 138.

11 Vel quando ipse nepos est na-
tus ex coitu nefario, & incestuo-
so, Fachin. lib. 5. contron. cap.
98. Villalob. lit. N. n. 8. Gras. in
§. institutio, q. 17. Dueñas reg.
366. limit. 2.

12 Sic etiam intelligenda sunt,
quando avus fecit testamentum,
non vero quando decedit ab in-
testato, quia tunc spurius ab in-
testato succedere nequit, Cravet.
conf. 184. n. 2. Gail. observ. 115.
n. 1. lib. 2. Sard. de natural. liber.
tit. de succession. spur. p. 3. Paleot.
de noth. cap. 53. n. 10. Dec. conf.
85. n. fin. Agid. de privil. honest.
art. 13. n. 23. Bermond. de public.
concub. verb. qui etiam filios, n.
65. Gama decis. 11. n. 5.

13 Quanvis ille nepos spurius sit
natus ex legitimo matrimonio,
cum originem suam ex radice in-

fecta ducat, avo succedere ne-
quit ab intestato, Gail observ. 115.
lib. 2. Decius cons. 75. § cons. 462. §
cons. 471. cravet. conf. 148. Tepat.
var. tit. 439. cap. 8.

14 Neque etiam avus spurius in-
stituere potest, quando filios le-
gitimos habet, vel sobelis legitima
extat, glos. in L. fin cod. de natu-
ral. liber. in glos fin. Bart. cons.
118. vol. 1. Jacob de Bel. in dispu-
tatione, quam posuit in L. 1. cod de
natural. liber. Imola & Paul. de
Castr. in L. gallus, in §. quid si is,
ff. de liber. & posthum. Paul. de
Castr. conf. pen. vol. 2. Alexand.
conf. 74. vol. 3. & cons. 158. vol. 7.
Decius cons. 462. Amon. conf. 200.
corset. in singular. lit. H. verb. hæ-
res 4. Cravet. conf. 184. Tepat tit.
439. cap. 8. Menoch. de præf. lib.
4. præf. 96. n. 26.

15 Verum Stante sobole legitima
spurius nepotem instituere potest
in sua tertia, vel ei eam legare,
in forma Ord. lib. 4. tit. 82. §. 4.
ex his, quæ Surd. conf. 177. n. 26.
cravet. conf. 326. n. 1. Gozad. conf.
21. n. 22. Lup. de illegit. com. 1.
§. 5. n. 158. Peregr. de jur. fisc. lib.
3. tit. 18. n. 44. Franc. Marc. de-
cis. 312. p. 1. Gail, observat. 115.
n. 5.

16 Sed avus non potest institue-
re nepotem contemplatione pa-
tris, ut ei aliquid acquiratur, quia
si institutus fuerit comodo, talis
institutio non valet, Philip. Port.
concl. utriusq. jur. concl. 26. lib.
1. Alba cons. 42. Clarus in §. tes-
mentum, q. 32. Men. de præf. præf.
96. n. 19. lib. 4. Bovas de sponsal.
2. p. cap. 8. n. 13. Mantiens. in L.
6. tit. 8. glos. 8. n. 22. Lup. de ille-
git. com. 1. §. 5. n. 158. Menoch.
conf. 51. n. 9. lib. 6. Peregr. de jur.
fisc. lib. 3. tit. 18. num. 48. Leon.
decis. 69. num. 6. lib. 1. Trenta-
cinq.

cinq. lib. i. var. resol. 2. de noth. & spuriis num. 21.

17. Et sic præsumitur non instituisse nepotem contemplatione patris, quando avus prohibet in testamento, ne filius spurius habeat relieti usum fructum, vel aliquid ei acquiratur, vel quando ejus pater jam erat mortuus: & quando dubitatur pro nepote est judicandum, Menoch. de præsumpt. præf. 96. à num. 22, Philip. Portius, concl. utriusq. jur. concl. 26.

18. Et quando nepos est incestuosus, avus ei donare non potest, nec talis donatio valet, Castil. in L. 9. Tauri, verb. testamento, Mantiens. in L. 6 glos. 8. num. 23. tit. 8. lib. 5. recopil. Paleot. de not. cap. 53. num. 9. Placa de delict. cap. 14. num. 20. Gail. lib. 2. observat. 11. Cov. 2. part. Spons cap. 8. §. 5. num. 15.

19. Et non solum potest cum nepotem instituere, sed eum tenetur alimentare in subsidium, quia eadem militat æquitatis ratio, quæ militat in patre, probatur ex cap. cum haberet, de eo, qui duxit in matrem quam pol. per adulter. in fin. Nicol. de Ubald. de success. ab intest. in part. 1. num. 47. Didac. in epitom. 2. part. cap. 8. §. 6. num. 16. Socin. conf. 161. n. 9. Molin. de just. & j. tom. 2. disp. 168. Cordob. de Lata in L. si quis à liberis; §. idem rescripsit, num. 42. de liber. agnosc. Surd. de aliment. tit. 1. quæst. 12. num. 10. Gam. decis. 11. num. 7. Lucid. de illegit. cleric. cap. 17. num. 9.

20. Quod etiam procedit in proavo, qui tenetur alimenta spuri pro nepotialiis deficientibus, præstare, Socin. conf. 161. num. 1. lib. 2. quanvis talis nepos, pro nepos ve sit natus ex filio, vel ne-

pote spuri, Barb. in L. 1. 4. part. num. 71. ff. solut. matr. Aug. Barb. in collect. ad cap. cum haberet, de eo, qui duxit, Surd. de aliment. tit. 1. quæst. 13. num. 1. & 2. Rol. à Valle, conf. 54. num. 62. Gama decis. 11. num. 7. Cordob. à Lata in L. si quis à liberis, §. idem rescripsit, num. 39. de liber. agnoscend. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 64. Lucidor. de illegit. cleric. cap. 17. num. 10.

Et non solum tenetur avus paternus alimenta nepoti præstare, sed etiam neptem spuriam datur in subsidium, quia qui tenetur alimentare, tenetur etiam datur, Surd. de aliment. tit. 1. quæst. 13. num. 2. Lucidor. de illegit. cleric. cap. 17. Boffius de aliment cap. 7. num. 288. & in tract. de dote cap. 5. num. 9. Ripa in L. 1. num. 74. & 81. ff. solut. matrim. Costa de remed. subsid. remed. 64. num. 1. & remed. 65. num. 3. Menoch. conf. 331. num. 18. Marescot. variar. lib. 2. cap. 83. num. 39. Seraphin. in decis. rotæ 58. num. 6.

Etiam in casu, quo talis vult esse monialis, Bald. in L. fin. cod. de dot. promiss. Felin. in cap. Ecclesia Sanctæ Mariæ num. 79. de constitution. Sanch. de matrim. lib. 4. disp. 26 num. 7. Merlin. in decis. rotæ 671. num. II. part. 2.

Quæ obligatio alimentandi filios, filias ve etiam ad avi paterni hæredes transit, quia hæc obligatio cum bonis transmittitur, Fontanel. de paet. nupt. claus. 50. glos. 1. num. 118. Lup. de illegit. com. 1. §. 2. num. 29. Lucidor. de illegit. cleric. cap. 20. Boffius de dote, cap. 6. num. 20.

Sed tota quæstio inter D. D. est an nepos legitimatus ex filio illegitimo succedit, mortuo jam patre, in maioratu avi? Partem

negativam defendunt plurimi, his rationibus, quia sicut filii spuri tunt incapaces succedendi patri, ut supra probavimus, & firmat text. noster, ita etiam tunt incapaces avo succedendi, ejus filii, primo quia appellatione parentum comprehenditur avus. *L.* ex quinque, §. parentem, ff. de injus vocand. *L.* appellatione 51. ff. de verb. signif. *L.* 1. *L.* 3 & *L.* 4. §. 2. *L.* fin. § parentes, ff. ae gradib. affinent. *Parlador.* lib. 3. different. 91. num. 40. *Arnold.* Corv. ad text in dicta *L.* appellatione 51. ff de verb. signif.

25 Secundo, quia exclusa una persona, vel succedere prohibita, etiam excluduntur omnes descendentes illius, unde excluso patre spurio, etiam filius excludi debet, *L.* si viva matre, cod. de bon. matern. *L.* illam, cod. de collationib. ubi *Bald.* Dec. cons. 85. num. 9. *Paris.* cons. 29. num. 47. *cravet.* cons. 183. num. 2. *Mieres de maiorat.* part. 2. quæst. 2. n. 82. *Castil.* lib. 5. controv. cap. 103. num. 14. ubi congerit multa ad probandum, quod nepos legitimus ex patre spurio non potest succedere in maioratu, in quo non admittitur pater spurius propter vitium spurietas, & ratio est, quia filius non debet esse melioris conditionis, quam ejus pater, *Cephal.* cons. 46. num. 7 lib. 1. *Mieres.* sup. num. 83. cum relat. per eum.

26 Rursus quia cum extremum, à quo quis descendit, sit inhabile, impedit conjunctionem alterius extremi, scilicet filii, qui succedere intendit; extrema enim vitiosa non conjunguntur, *L.* bonorum, ff. rem ratam haberi: unde cum pater sit spurius, & hac ratione in capax ad succedendum

filius ex eo descendens rejicitur à successione avi *Mieres de maiorat* sup num. 9. quia destructo medio, propriè quod pervenitur ad extremum, vel finem, finis, vel dispositio in extremo tollitur, ex *Imola in L.* qui habebat, ff. de vulgar. qui allegat. *Bald.* & *Roland.* & *Bursat.* cons. 97 num. 8. lib. 1.

Ulterius, quia successio non fit per saltus, & ideo nullus admittitur ad succedendum, nisi præcedens gradus sit successibilis, ita tradit *Boetius*, c ns. 138. num. 8. lib 2. destructo enim ordine, destruitur ordinabile, *L.* tria præmia, ff. de servit. rustit. & quia transmissio fieri non potest, cum persona media, per quam fieri debet, est inhabilis ad transmissionem, ut ex *Paul.* de *Castr.* *Cravet*, & aliis refert *Castil.* sup. cap. 103. num. 15.

Tertio probatur principaliter 23 hæc sententia ex his, quæ tradit *Mieres de maior.* 2. part. quæst. 2. num. 84. quia forma, & origo, quæ à radice deducitur, in quod libet derivatur, *L.* in ratione 1. §. si à filio ibi: formam, & originem, ff. ad leg. *Felid.* *L.* quidquid in princ. ae donat. *L.* tutor. ff. de fideiussorib. & corruptum in radice, corruptum est in consequentia *Bald.* in *L.* qui rem, cod. bato. & quia exclusa radice, excluditur quidquid ab ea provenit, secundum eundem *Bald.* in *L.* maximum vitium, cod. de lib. præter. *Menoch.* cons. 172. lib. 2. num. 3. & 4. *Pereg.* de fideicom. art. 27. num. 6. & omne quod deducitur per medium sapit naturam medii, si illud medium, sit naturale, & non simpliciter instrumentale, quia per medium specificatur, & naturatur, notat idem *Bald.* cons. 389.

389. in princ. lib. 2. & ideo principium, & origo vitiosa derivatur in descendentes ab spurio in quocunque gradu existentes, & proponit exemplum dictus Mier. sup. num. 88. veluti si quis feminet semen malum, quia omne illud, quod ex semine nascitur malum est, & eodem vitio infectum, unde idem Cast. dict. lib. controv. cap. 67. num. 31. & in confirmatione istius doctrinæ refert Bald. in L. fin. cod. de verb. signif. nam. 4. qui asserit, quod filii bastardi non sunt de domo, nec continentur appellatione domus; qui tamen sunt filii primitivi, id est primus amor, & quod sic multo minus continentur nepotes eorum, etiam si sint legitimi, quia nulla consequentia potest esse legitima ex illegitimo nascendi principio, & radice corrupta, & quod sicut primus amor est contra bonos mores, secundus derivatus ad nepotes sine peccato originali esse non potest, & qui primitiva inficit, derivata vituperat, & Bald. sequitur Dec. conf. 335. num. 1. Mier. sup. quest. 2. num. 121.
- 29 Ulterius adducitur pro fundamento hujus opinionis, quod nepotes spuri non possunt in maioratu succedere, quia hi non dicuntur de domo, & de familia neque jus civile eos cognoscit, neque nomine consanguineorum nominantur, Bart. in L. tutelas, ff. de capit. diminut. Nogueir. alleg. 9. num. 21.
- 30 Ideo dicuntur personæ turpes & odiosæ, quare ad successiōnem feudi, & ad honores, & dignitates non admittuntur, Cast. lib. 2. controv. cap. 19. num. 50. Solorsan. de jur. Ind. tom. 2. lib. 2. cap. 17. num. 2.

Etiam quanvis statutum, vel aliqua lex determinasset, quod tales ad successionem admitterentur, non valeret, Palest. de notbis, cap. 54. D. Solorsan. sup. cap. 17. uum. 2.

Etiam cum hi sint extranei familiæ, neque ad jus retractus admittuntur, ad quod consanguinei admittuntur, Tiraquel. de retract. §. 1. glos. 8. num. 6. Spin. de testamentis, glos. 16. num. 30. & 31. Gutier. lib. 2. prat. quest. 151. & lib. 5. quest. 81.

Etiam quia hi vocantur viles, degeneres, & ignobiles, & non vocantur filii, cap. pen. 56. distinet. concordat lex Castellæ in L. 2. tit. 6, part. 7. auth. ex complexu, cod. de incest. nupt. auth. quib. mod. natural. efficiunt. leg.

Etiam quia à successione removentur, & non admittuntur per jus Divinum Genes. cap. 21. ibi non haeres filius ancilla cum filio liberæ Cast. contr. lib. 5. cap. 82. num. 40.

Fundantur etiam D. D. istam opinionem tenentes primo, cum hi non veniant appellatione filiorum, ideo ad maioratus successionem non admittuntur, quia non videntur esse de genere, seu agnatione, aut familia instituentis, Greg. Lopes in L. 1. tit. 15. p. 4. verb. spuri, Molin. de prim. lib. 1. cap. 4. num. 4. & lib. 2. cap. II. num. 26. Solorsan. de jur. Ind. tom. 2. lib. 2. cap. 17. num. 6. & 7, ubi ait quod in illis maioratus fundari non potest,

Secundo, cum successio maioratus habeat annexam dignitatem, ad quam spurius admitti non potest, æquum non est eos admittendos, Molin. lib. 3. cap. 3. num. fin. Gusman. de veritat. jur. verit. 5. num. 42. Larrea decif.

32. n. 3. cum neque arma suorum portare possint, neque ejus nomina, *Mieres de maiorat.* q. 2 p. 2. n. 24. § 94. *Garc. de benefic.* tom. 2. p. 7. cap. 15. n. 36. *Castil. lib. 5. controv.* cap. 67. n. 31.

37 Cum his, & aliis fundamentis defendit hanc opinionem *Molin. de primog.* lib. 3. cap. 3. n. 41. *Ciriac. controv.* 206 n. 78. *Carenare. fol.* 212. n. 6. *Barr. de success.* lib. 17 tit. 17. n. 14. *Fusar. de substitut.* q. 314. n. 4. *Aldobrand. conf.* 3. *Garc. de benefic.* tom. 2. p. 7. cap. 15. n. 40. *Roxas de incomp.* p. 1. cap. 6. n. 110. *Palaez* 2. p. q. 2. n. 31. *Maced. decis.* 106.

38 Contrariam opinionem defendunt alii DD. sequentibus rationibus, quia nepos, quanvis sit spurius, non est incapax succendi avo, & ascendentibus, cum hi eos instituere possint, & illa incapacitas tantummodo habet respectum ad hereditatem paternam, & non ascendentium, ut probat, *text. in auth. quib. mod. natural. effic.* §. filium, vers. si vero, *L. fin. cod. de natural. liber.* ubi *Gothofred. litter. D Mart. de Success. legal.* p. 1 q. 20. art. 7. n. 1. § p. 3. q. 7. art. 1. n. 7. *Co-vas de sponsal* p. 2. cap. 8. §. 5. n. fin. *Pichard. ad inst. de Succession. ab intest.* §. 7. n. 27. *Carvalh. in cap. Raidaldus,* p. 1. num. 512. § 513. *Portugal de donat. reg.* tom. 2. cap. 18. n. 88. *Castil. tom. 5. controv.* cap. 103. n. 2. & tantummodo illa prohibitio locum haberet, quando facta fuisset contemplatione filii, *Valdaur. observat.* 18. à n. 5. *Solorsan. de jur. Ind.* tom. 2. cap. 17. n. 26.

39 Et cum non inveniatur repugantia in jure, ut nepos possit succedere in bonis avi ratione spuriatatis; quia ratio, in qua se

fundat, *Molin. supra citatus*, & alii DD. ad resolvendum, quod spurius non est capax succedendi in Maioratu fundato à patre, est propter incapacitatem, quam habet ad succedendum in bonis patris, ut declarat idem, *Molin. lib. 2. cap. 11. n. 27.* § n. 33. & ibi *Add.* sed quando fundatio maioratus est facta ad avo, vel alio ascende, cessat illa incapacitas spuri, ut sic resolvit, *Castil. lib. 5. controv. cap. 82. n. fin.*

Etiam admittendus est talis ⁴⁰ pos ad successionem maioratus ex præsumpta avi, vel ascendentium voluntate, *juxta, text. in L. tale pactum*, §. fin. juncta glos. ad fin. ff. de pact. *Castil. lib. 4. controv. cap. 12. per tot.* quia quanvis in institutione deficiat vocatio expressa, supleri debet, sicut intelligitur propter perpetuitatem, *juxta tradita per Castil. tom. 6. cap. 143. n. 16.* quia si avus considerasset, quod omnes descendentes legitimi deficerent, & quod bona sua vinculata manerent vacantia, ut corona de iis disponere, posset vel quod illa bona ad extra nos transirent, præsistente nepte, quanvis spurio, dubium non est, quod cum vocasset expresse, *argument. text. in L. Henrenius 122 ff. de verb. signif.* ibi potest enim fieri, ut singulari casu de filio senserit, deinde plenus omnibus liberis prospexisse voluerit, quod magis rationabile esse videtur, *Larrea decis. 32. n. 56.* & quanvis ille nepos sit illegitimus, neque ideo desinet esse de sanguine, & degenera familiae ut fundat Joannes, *Gutier. lib. 2. prat. q. 155. n. 2.*

Et credibile non est, quod ⁴¹ fundator, sive avus, si consultus fuisset, voluisset, quod illa bona

bona ad alios transirent , relicta sua descendentia , *Larrea decis.* 33. n. 50. maxime quando natura non cognovit illam subtilem differentiam legitimorum , & illegitimorum , ut inquit *Natta conf.* 231. n. 4. *Thesaur. quest. forens.* q. 22. n. 10. quia amor naturalis est ipsius met gradus , tam respectu legitimorum , quam illegitimorum , ut docet *Bald.* in cap. quæ in ecclesiam , n. 43. de constitut. *Paleot.* de noth. cap. 34. n. 1. *Tirraquel.* in L. si unquam , cod. de revocand. donat. verb. donatione largitus , n. 288. *Larrea decis.* 32. n. 7. *Riciul de jur. person.* lib. 5. cap. 30. n. 3. testis est Imperator Justiniianus in auth. quib. mod natur. effic. legit. §. si quis sane ibi : Neque enim à principio quando sola natura sanciebat homines , antequam scriptæ pervenirent leges , fuit differentia naturalis , atque legitimi , *Lahos accusare,* §. item nec lex , ff. de accusationib. *Camil.* *Borrel.* de præstand. reg. *Cathol.* cap. 65. n. 28. *Robles de præsent.* lib. 2. cap. 14. n. 3. *connan.* lib. 2. coment. cap. 16. n. 3. per illa verba ibi : Lex naturæ nullis se angustiis includi passa est , eodemque jure filios omnes , quomodo cunque natu- ti essent , habuit : tam pater est eus institutor , qui ex concubina , meritrice ancilla consobrina , quam qui justa ex uxore liberos suscepit.

42 Et non solum illa affectio est æqualis erga filios legitimos , & illegitimos , sed multoties superat apud filios illegitimos , ut cum multis probat , *Farinac.* de testib. q. 54. n. 159. & sublimatur hæc ve- ritas , ex illo sacræ pag. *Genes.* cap. 21. quando sara uxor Patriarchæ Abraham dicit ipli Abraham , quod expellisset de domo sua Ismaelem filium suum , & ancillæ , cum es-

set adulterinus , per illa verba : Ejice ancillam hanc , & filium ejus , non erit hæres filius ancillæ cum filio meo Isac , ait ibi sacer tex- tus , quod illud durum fuit illi . Dure accepit hoc Abraham pro filio suo , intantum , quod necesse fuit revelatio Divina ad hoc obe- diendum , ut constat ex ipso met text. ibi : Cui dixit Deus : non ti- bi videatur asperum super puerο , & super ancilla tua : omnia , quæ dixerit tibi sara , audi vocem ejus , & sic ait Abules. in dict. cap. 21. vers. dure accepit ibi : Quia Isma- el filius erat Abraham , & naturali pietate inclinabatur ad eum , nec volebat expellere , nisi mandatum Dei intervenisset , Carn. Cayet in dicto cap. 21. vers. 11. ibi , ini- quum , atque crudele videbatur ejicere filium proprium , ac pri- mogenitum , nulla exigente cul- pa filii.

Et non solum præsumitur ista 43 pietas , & affectio in parentibus erga filios , sed etiam in avo erga nepotes , L. liberum , §. ultimo , ff. de verb signifi. ibi : Neque enim dulciori nomine possumus nepotes nostros , quam filios appellare , Ca- sanat. conf. 67. n. 30. Surd conf. 325. n. 14. vol. 3. *Robles de præsent.* lib. 3. cap. 7. n. 11. & 12. *Lar. decis.* 33. à n. 102. cum seqq.

Et cum sint capaces nepotes 44 spuriæ succedendi suo avo , & ali- is ascendentib , qui eos institue- re poslunt , & vocare ad succe- sionem maioratus , ut per L. fin. cod. de naturalib. lib. liber. docet *Castil.* tom. 5. cap. 103. n. 2. *Azeved.* in L. 11. tit 6 lib. 5. recopil. n. 47. quia incapacitas filiorum non ex- tenditur ad nepotes , *Palma Se- nior* conf. 24. n. 8. *Cephal.* conf. 188. n. 18. vol. 3. clar. in §. emphiteusis , q. 30. *Spad.* conf. 302. n. 6. lib. 3.

Gusman. de verit. jur. verit. 5. n. 72. Mans. consult. 297. & nostro regno docet, Cald. contl. 9. n. 80. Mart. de succession. legal p. 2. q. 4. art. 5. n. 22. Solorsan. de jur. Ind. lib. 2. cap 17. n. 26. Eminent. card. de Luca de testament. discurs. 52. n. 3.

45 Quæ opinio mihi totaliter non displicet, cum lex nostra, & jus commune, ad quod serefert, tantummodo prohibitionem succendi portat filiis, non vero nepotibus, & cum de his mentionem non facit, nos eam extenderemus non debemus ad nepotes, cum pænalis sit, ut docet Bart. in L. Gail lib. 2. observat. 115. n. 5. Urceol. consul. forens. 57. n. 23. Et quare vide sup.

46 Et multo melius procedit nostra opinio, si ille avus fuerit maternus, quia ei spurius succedere potest per illa verba nostri text. ibi : *E assim poderão suceder quaisquer outros parentes por parte de sua māy conjuntos*, cum illigimittatis macula non attendatur, quando agitur de successione coniunctorum ex linea, vel latere materno, Luca de linea legal art. 2. n. 28.

47 Sic etiam quando maioratus fundatus fuit ab spurio, Castil. controv. cap. 82. n. 35. Roxas de incompatibil. p. 1. cap. 6. n. 123.

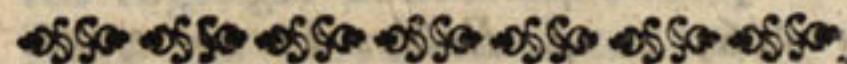
48 Sic etiam admittitur nepos, quando institutor maioratus, vocavit filios ejus, qui nisi spurius habere non poterat, Mantic. de conject. lib. II. tit. 19. n. 13. Roxas de incompatib. p. 2. cap. 6. n. 122.

49 Vel quando omnes de familia deficiunt, in quo casu nepos spurius admittitur in subsidium, quanvis de eo in institutione mentio non fiat, neque vocatus fuit,

ne locus sit fisco, Mieris de maior. p. 2. q. 2. à n. 134. Menaprat. lib. I. q. 16. §. 2. n. 8. vers. septima conclusio, cum aliis Macedo decis. 106. n. 11. & ejus administratio ad coronam transeat, ut disponit, Ord. lib. 26. §. 17. Thom. Vaz alleg. 37. n. 1, Barb. vol. 30. n. 47. Cabed. decis. 51. Et 52. p. 2. Portug. de donat. tom. 2. cap. 19. n. 58.

Verum non admittendus est 50 spurius ad successionem maiori-
us, quando adest naturalis in
æquali linea cum spurio, quia na-
turalis est admittendus excluso
spurio, cum incapacitas naturalis
non sit tam odiosa, quam spuriæ,
Roxas de incompat. p. 1. cap. 6. n.
128.

Sed tota ista machina dissolvi- 51
tur si institutor illos expresse vo-
cet, Valens. conf. 97. n. 65. Et
conf. 185. n. 43. Franc. Ramos de
L. Macano in addit. ad Molin. lib.
I. cap. 4. ad n. 45.



C A P U T XXVI.

Utrum filius spurius gaudeat nobilitate patris, & ad ho-
nores, & dignitates admit-
ti posit, & an sit de ag-
natione, & de familia pa-
tris.

S U M M A R I U M.

I Spurius non succedit in nobili-
tate patris vulgo foro de fi-
dalgo.

Cum tales in jure vocentur vi-
les, degeneres, & ignobiles
ibidem.

2 Quia

- 2 Quia non sunt de agnatione patris.
 3 Nec de parentela patris.
 4 Nec de sanguine ex parte patris.
 5 Nec venient appellatio conjuncorum.
 6 Ideo nomen insignia, & arma familiæ gestare non possunt.
 7 Nec ad magistratus admittendi sunt.
 8 Nec liberantur à solutione collectarum quas solvunt mechanici.
 9 Verum hæc resolutio inteligen-
 da non est quando tales spuri non sunt filii magnatū.
*Vel quando consuetudo aliter
 observatur, sicut in nostro re-
 gno utitur, & fere in omni
 Europa, ibidem.*
 10 Et cum hæc consuetudo genera-
 liter observetur apud omnes
 farnationes inconcussa, pro
 illa judicandum est.
 11 Consuetudo circa nobilitatem
 enixe debet observari.
 12 sicut filiis naturalibus ex Ord.
 lib. 5. tit. 92. §. 4. & 5. per
 missum est portare arma, &
 insignia familiæ, ita etiam
 spuriis.
*Lusitano idiomate bastardi sunt
 indistincte filii extra matri-
 monium, hac de causa Ord.
 supra per verbum bastardos
 intelligitur de spuriis, illegiti-
 mi naturales sacerisque, ibi-
 dem.*
 Verba inteliigi debent secundum
 communem usum loquendi, &
 consuetudinem regionis, ibid.
 17 Si spurius fuerit legitimatus
 per subsequens matrimonium
 vel per rescriptum principis
 admitti potest ad omnes digni-
 tates.
 18 Nobilitatem matris, spurius

habere non potest, cum per
 illud delictum ejus mater, no-
 bilitatem perdat.

Cum in cap. sup. proxime tra-
 ctemus de successione maio-
 ratus, in quo honor, & digni-
 tas consistit, ut ego ipse retero
 multoties in com. ad Ord. circa fi-
 lios spuriros; nunc inquirendum
 est, an hi nobilitate parentum
 gaudeant; in quo puncto dicen-
 dum est, quod spurius non suc-
 cedit in nobilitate patris, vulgo,
 em fidalgia de Solar, ou foro de
 fidalgo, ut concludit Carvalh. in
 cap. Raynaldus de testament. part.
 I. num. 248. cum seq. Garcia de no-
 bilitate, glos. I. §. I. num. 61. sco-
 bar de puritat. sang. part. I. quæst.
 4. §. 6. num. 5. cum tales in jure
 vocentur viles, degeneres, &
 ignobiles, cap. si gens Anglorum,
 distinct. 5. text. in cap. conjunctio-
 nes 35. quæst. 2. cap. cum multæ
 15. quæst. 8. quia neque adulteri-
 næ plantæ radices altas, neque
 stabilem sedem prodeunt, sicut
 docet Illustris. à Cunb. ad text. II
 cap. si gens Anglorum 10. distinct.
 56. num. 4. Paleot. de notb. cap. 55.
 num. I.

Cum non sint de agnatione
 patris nec de domo, Bald. in cap.
 per tuas, vers. quæro de maior. &
 obedient. Alexand. in L. ex facto,
 ff. ad Trebel. Hipolit. singul. 273.
 Cotta in memoratib. verb. Bastar-
 di, Menoch. conf. 117. num. 51. Mo-
 lin. de primog. lib. I. cap. 4. num.
 47. Bart. in L. pronuntiatio, §.
 familiæ, num. 2. ff. de verb. signi-
 ficat; Felin. in cap. præsentia de
 probationib. num. 23. Casaneus in
 Catalog. glor. mund. I. part. confid.
 24. & 75. & 11. part. confid. 15. Ro-
 chus de jur. patronat. verb. compe-
 tens, quæst. 2. num. 10. Castil. in
 L.

L. 27. Tauri num. 24. Gom. in L. 7.
 Tauri, num. 4. Menoch. de præsumpt. præf. 8. num. 5. lib. 4 Azeved. conf. 24. num. 14 cervantes in 10. Tauri, num 34. Tusc. prat lit. S. concil. 414. Mantic. de conjectur. lib. 8. tit. 12. à num 20. Peregr. de fideicom. art. 22. num. 82. Mieres. de maioratu, part. 2. quæst. 2. n. 24. § 98. Castil. controv. lib. 5 controv. 67. num. 31.

3 Nec de parentela patris, Burius in cap. per venerabilem, qui filii sint legit. Casaneus in Catalog. glor. mund. confid. 15. Rochus de jur. patrouat. verb. competens, quæst. 2. num. 10.

4 Nec de sanguine ex parte patris, L. si spurius, ff. und cognat. Tiraq. de nobil. cap. 15. num. 10.

5 Nec veniunt appellatione coniunctorum, Casaneus in Catalog. glor. mund. confid. 11. Garcia de benef. part. 7. cap. 15. num. 36. 37. § 38.

6 Ideo nomen, insignia, & arma familiæ gestare non possunt, Mieres. de maiorat. part. 2. quæst. 2. ex num. 24. § 98. § num. 111. Molin. de primog. lib. 1. cap. 4. n. 47. Menoch. conf. 117. num 57. Baldassar. de Angel. ad Gizarel. dec. 10. num 9.

7 Neque ad magistratus admittendi sunt, Mastril. de Magistr. lib. 2. cap. 12. num. 37. Frances. de eccles. cathedral cap. 28. num. 81. cum non sint capaces bonorum, & dignitatum, Veral. part. 1. decif 8. num. 1.

8 Nec liberantur à solutione collectarum, quas solvunt mechanici, Balmaced. de collect. quæst. 39. num. 2.

9 Verum hæc resolutio intelligenda non est, quando tales spuri non sunt filii magnati, vel quando consuetudo aliter obser-

vatur, sicut in nostro regno utitur, & fere in omni Europa (quidquid afferat. Carvalh in c. Raynaldus, part. 1. num. 251. de testament. § Reynos. observ. 53. n. 25.) cum pro hac resolutione sit opinio Bart. in L. ult cod. de verb. signif. § in tract. de insign. § arm. num. 11. Benus de Castil. de nobilit. part. 4 num. 4. circa fin. Ricc. collect. 1062. Benedict. in cap. Raynuntius in verb. declara, num. 31. de testament Tiraquel de nobilit. cap. 15. num 25. Ant. sola in decret. Subad. decret. de insign. § arm. gl. unic. num. 5. Gutier. prat. lib. 2. quæst. 55. num. 2. Raudens. in tract. de analog. lib. 1. cap. 30. num. 81. Petr. Heig. part. 1. quæst 21. num. 14. Petr. de Grev. ad pandect. exerc. 27. thes. 26. Harton. Pistor. part. 1 quæst. 30. num. 37. Thoming. decis. 48 num 26 Gutier in §. sui inst. de hæred qualit. § differ. num. 1 o Parlador. rer. quotid. different. 145. num. 6. Quid Pap. decis. 580. Boer. decis. 127. in fin. Rayneir. in tract. de nobil. in 2. quæst. 5. Nevis. conf. 8. num. 19. Balmaced. de collect. quæst. 39. n. 5. Philip. Pasch. de virib. potest. part. 4. cap. 2. num. 26. Mantiens. in L. 7. tit. 11 lib. 5. recopil. glos. 2. num. 5. Roxas in epitom. succession. cap. 15. num. 22. Azeved. conf. 24. num. 27. § 29. San. Felic. dec. 56. num. 17. Bars de filiis non legit. nat. in princ. num. 8. Socin. conf. 1. lib. 3. Corneus conf. 169. lib. 3. Paletot. de noth. cap. 60. num 5. Turtur. lib. 1. de nobil. gentil. cap. 7. Hopping. de insig. cap. 7. §. 3. num. 142. part. 10. Otalora de nobilitate, 2. part. 3. princip. cap. 3. num. 3. in fin. Portugal. de donat. reg. tom. 1. lib. 1. cap. 17. num. 49 § num. 50. Barb. lib. 3. vot. 98. num. 52. § 53. Valasc. de partit. cap. 13. num. 173. Solor.

^{di} Solorsan. de jur. Indiar. lib. 2. cap. 17. num. 10. § probat. nostra Ord. lib. 4. tit. 92. §. 4. § 5. § in lege Castel. lib. 1. tit. 17. part. 7. & ibi. Gregor. Lopes.

^{io} Et cum hæc consuetudo generaliter observatur apud omnes fere nationes inconcussa, pro illa judicandum, & contulendum, Bart. in L. ult. cod. de verb. signif. Grac. de nobilit. glos. 20. num 36. Larrea decis. 32. num. 43. Theod. Hopping. de insign. part. 10. cap. 7. n. 3. num. 142. Gasp. Ant. Thesi quæst. forens. lib. 2. quæst. 45. n. 1. eleganter docet Ant. de Villisboas, e Sampayo nobiliarchia Portug. c. 19. §. 176. cujus verba sunt sequentia.

ⁱⁱ A respeito dos espurios ha mais duvida, e tem todos comumente, que naõ gozaõ da nobreza herdada; mas venerando sempre as resoluçoes de Varoens taõ doutos, que assim o dizem, parece que neste Reyno se deve observar em ordem aos espurios (com mais, ou menos falta do nascimento) as mesmas resoluçoes de direito, que a respeito da nobreza se consideraõ a favor dos filhos naturais. Seja a primeira razão a do costume, que nestas materias da nobreza pode tudo, como se vê em Bart. in L. ult. cod. de verb. signif. Azeved. in L. 10. num. 51. tit. 8. lib. 5. re cop. Grac. de nobilit. glos. 20. n. 36. e quem tiver mediano conhecimento das famílias, acharà neste Reyno muitas continuadas pela linha destes filhos com o lustre, e esplendor antigo, usando da nobreza, armas, e apelidos de seus antepassados, e subindo a cargos nobres sem obstaculo algum de defeito; e ainda que esteja em contraria opinião de muitos autho-

res, cessa esta onde o costume estabelece outra causa, e a observancia legislou por diferente estilo; como em termos advertio Barbos. no repert. lit. S. verb. spurius pag. 360. col. 1. in princip. e já assim o entendo, Phæb. 1. part. decis. 55. in fin. a respeito dos filhos dos prelados, fundado no costume, que abrogou a ley pela doutrina de Bart. na L. 1. num. 52. cod. de dignitat. lib. 12.

A segunda razão he fundada na mesma Ord. e disposição della que parece assim o quiz, em quanto no lib. 5. tit. 92. §. 4 e 5. permitte aos bastardos usarem das armas de sua familia, e assim como aos filhos naturais por esta ley foy concedida a nobreza de seus pais e avôs, devem tambem gozar dela pela mesma razão os filhos espurios assim huns, como outros são bastardos: por quanto como já fica dito, conforme ao costume, e uso de fallar neste Reyno, bastardos se chamaõ todos os filhos, que naõ são de legitimo matrimonio, sejaõ espurios ou sejaõ naturais; e quando a Ord. no lugar allegado falla dos bastardos, procede nos spuriros, e deve observarse a respeito delles na mesma forma, que se entende em ordem aos filhos naturais, porque assim huns, como outros se incluem na palavra bastardos, e este he o costume vulgar, e uso ordinario de fallar neste Reyno, conforme ao qual se devem entender as palavras da Ord. a qual em quanto falla dos bastardos, e lhe concede a nobreza de seus avôs, d. tit. 92. §. 4. e 5. procede tambem nos espurios, que se comprehendem de baxo da mesma palavra, quia verba debent intelligi secundum commune usum loquendi.

& consuetudinem regionis, *Gratian.* forens. cap. 78. num. 29. *Cel.* forens. lib. 2. quæst. 38. num. 8. & cons. 19. num. 47. *Surd.* cons. 313. num. 87. & cons. 454. num. 28. e assim em termos o tem, Cravalho d. 1. part. numer. 250. posto que nos seguintes obrigado d'opinião com- mua siga o contrario. Não ignoro o que diz Reinos. observat. 53. numer. 2. naõ advertindo no uso commum de falar deste Reyno; (mas como o disse Seneca epist. 33.) nem de tudo se lembrara os antigos: qui ante nos [diz elle] i a iavenerunt, non domini nostri, sed duces sunt: patet omnibus ueritas, non dum est occupata tota multum ex illa etiam futuris relictum est: sejaõ os filhos bastados conhecidos por filhos de Iesus pays, de sorte, que segura- mente se possa dizer delles o que del Rey Dom Joao o primeiro disse Luiz de Camões Cant. 4 Oit. 2.

Joanne sempre Illustre alevantado por Rey, como de Pedro unico herdeyro

(Ainda que Bastardo) verdadeyro.

¹³ Conservem-se na estimação, e respeito de seus avôs; e tendo com que luzir, sem as rezoens de queixa, que lá fazia o outro em Alcato Eml. 120.

Poteram superas volitare per arces, me nisi paupertas invida de perime- ret.

¹⁴ Logo seraõ nobres, e logo fidalgos, porque na verdade somente saõ espúrios, e somente saõ bastardos aquelles, aquem à mizeria naõ dei- xa abrir as azas.

¹⁵ Tenet etiam istam opinionem Moreno de Vargas en la Nobleza de Espana, discurs. 3. n. 16. Tho- res de Mena var. lib. 1. q. 16. n. 9. & 37.

Nec opinio *Portugal sup. n. 54.* ¹⁶ obstat cum loquitur attento summo jure, & non attenta consue- tudine.

Et si spurius fuerit legitimatus ¹⁷ persubsequens matrum, vel per Principis rescriptum, potest ad omnes honores, & dignitates ad- mitti, *Otalora de nobilit.* 2. p. 3. princip cap. 3. n. 4. *Villasboas sup.* in cap. 19. *Lara de Cappel.* lib. 2. cap. 4. n. 110. cum multis scano in propugnacul milit. discent. 3. cap. 1. n. 28. *Portug. sup. n. 72.*

Sed nobilitatem matris spurius ¹⁸ habere non potest, cum per illud delictum ejus mater nobilitatem perdat, verbi gratia, adulterio, incestu, sacrilegio, & etiam quia copula, ex qua spurius nascitur, semper matri ignominiosa est, *Por- tug. sup. cap. 17. n. 71. Carvalho in cap. Raynaldus p. 1. n. 253.*

Neque dicas, quod spurius fi- ¹⁹ lius magnati est infamis infamia facti, vel juris, & ideo aliqua no- bilitate gaudere non potest: ad quod dico, quod spuriis non sunt infames, neque est textus in ju- rē, qui hoc disponat, verum hi ad magnas dignitates evehuntur, *Optime Mindanus consult. Saxonie.* lib. 3 q. 16. à n. 36.

• • • • • • • • • • • • • • • • • •

C A P U T XXVII.

Utrum filius spurius possit ins- tituere patrem, vel ei ali- menta præstare.

S U M M A R I U M.

I Sicut pater tenetur præstare alimenta spurio ita econvergo, quia ad ipsos consideratur ea- dem

- dem ratio naturalis.
Mater non potest succedere spuriō, nec filius spurius matri glos. 4. n. 1.
- 2 Ratio quia aequalis utriusque turpitudo versatur.
- 4 Spurius natus ex conjugata, & conjugato matri non succedit, nec ab intestato, nec ex testamento.
- 5 Etiam in casu quo legitimicon sensiant, cum illa prohibitio nascatur ex causa publica quam particulares derogare non possunt.
- 6 Filius spurius, natus ex soluta, & conjugato, matri solutae, succedere potest cum talis coitus quoad matrem, non sit punibilis.
- 7 Non autem patri conjugato succedit.
- 8 Spurius natus ex muliere conjugata, & viro soluto non succedit matri quia coitus est punibilis.
- 9 Nec etiam procedit quando spurius natus ex concubina, domi retenta, & conjugata.
- 10 Spurius matri succedit quæ per viotentiam passa fuit copulam habere.
Quia coitus iste nec damnabilis, nec punibilis est, ibidem.
- 11 Succebat etiam spurius quando conjugata cognita fuit per illum quem virum suum putabat.
- 12 Et quando nascitur ex soluta cognita per conjugatum accidentaliter.
- 13 Vel quando conjugata cognita fuit ab illo qui poterat eam cogere.
- 14 Mater tenetur lactare filium primis tribus annis ad quod pater non cogitur.
- 15 Ampliatur quod ipsa mater po-
- test filium retinere intra triennium, quamvis ei lac non præstet, & impensas à patre petere.
- 16 Sed non procedit quando mater spuri est conjugata.
- 17 Quando ejus mater lacte egit.
- 18 Vel quando mater pauperiem serrime vivit.
- 19 Vel quando mater magna nobilitate floret.
- 20 Quando adsunt ista impedimenta onus lactandi ad patrem transit.
- 21 Obligatio lactandi spuriū intra trienium inteligi debet, simpliciter de lacte, & non ultra alia.
- 22 Ratio quia matres illos filios lactare teneantur.
- 23 Mater tenetur alimenta præstare filio spuriō quando est dives, et pater pauper.
- 24 Et tenetur dotare filiam spuriā quando ejus pater bonis caret, & mater sufficientia habet.

Certum est ex DD. sup. relat. in hoc opere quod sicut pater filium spuriū instituere non potest, sic etiam spurius eum instituere prohibetur; verum quo ad alimenta, cum hæc obligatio sit correlativa, etiam filius tenetur alimenta præstare parentibus, quia etiam ad ipsos consideratur eadem ratio naturalis, Covas de sponsal. 2. p. cap. 8. §. 6. n. 5. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 3. Surd. de aliment. tit. I. q. 20. n. 4. Lup. de illegit com. 2. §. I. num. 52, in fin.

osso osso osso osso osso osso

Ad Verba.

G L O S. IV.

Ou māy nāo pode succeder.

V Erba nostri textus tam respectu filii spurii, quam respectu matris ipsius met spurii intelligi debent, cum jus succendi sit reciprocum de filiis ad parentes, & de parentibus ad filios, *L. nam*, & si parentibus, ff. de inoffic. testament. ob quam cauam dicendum est, quod mater non potest succedere spurio, nec filius spurius matri, quando talis spurius natus fuit ex coitu damnato, & punibili quo ad matrem, & non sufficit quod sit tantummodo talis coitus damnatus ad hoc, ut non succedat mater filis spuris, vel spurius matri, sed necesse est, quod etiam sit punibilis per aliquam legem juris communis, vel nostra Ordin. respectu matris, ut intelligit, *Portug. de donat. reg. tom. 2. cap. 18. n. 76.* & 81. *Valisc. consult. 29. n. 10.* *Carvalh. in cap. Raynaldus de testamentis; p. 1. n. 506.* *P. Pinheiro de testamentis, disp. 5. n. 41.* *Gabriel Pereira decis. 12. n. 7.* ubi ait, quod de filius spurius succedat matri, requiritur, quod ille coitus sit punibilis ex utraque parte, nostram autem conclusionem probat, text. in auth. quib. mod. natural. efficiant, sui, §. fin. *L. si quis incesti 6. cod. de incest. nupt. glos. magn. in L. si qua illustris, in verb. cum legilimis circa medium, Cod. ad senat. conf. orfic. glos. in auth. ex complexu, in verb. indigni, & glos. in §. novissime, verb. admit.*

ti, inst. ad senat. conf. orfic. Bart. in L. fin. n. 4. ff. de his, quib. ut indign. *Bald. conf. 267. n. 10. lib. 1. & conf. 447. n. 7 lib. 5. Alexand. conf. 60. n. 16. lib. 2. Dec. conf. 306. & conf. 311. Goz. conf. 20. n. 4. Alba conf. 37. Rustic. in L. cum avus de condit. & demonstrat. lib. 3. cap. 1. n. 210. cotta verb. Bastard. *Natta conf. 421. n. 5. Menoch. conf. 60. n. 31. cravet. conf. 184. n. 3. Surd. decis. 249. n. 30. Nicol. de Ubald. de successionib. ab intest. n. 29. Paleot. de noth. cap. 40. n. 4. & cap. 43. num. 1. Balth. Thom var. tract. 2. cap. 23. n. 464. cuijaci lib. 14. quæst. Papinius in L. nam, & si parentibus, ff. de inofficiof. testam. Mangil. de imputationib. q. 1. n. 11. Carvalh. in cap. Raynald. de testament. p. 2. n. 55. Harp. ad princ. inst. de hæredit. quæ ab int. deffer. n. 347. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. num. 38. Aym. conf. 166. Gracian. discept. forens. cap. 35. n. 27. Barb. hic. n. 7. Gomes in L. 9. Tauri, n. 9. & 13. Gutier. lib. 2. prat. q. 105. Franch. decis. 47. Covas de spons. 2. p. cap. 8. §. 5. n. 21. Sanchez conf. moral lib. 4. cap. 3. dub. 10 & 44. Aquila ad Roxas de incompat. p. 1. cap. 6. numer. 107. Manfreli. obseruat. 90. n. 35. Michalor. de fratrib. p. 3. cap. 21. n. 23. Tepat. var. tit. 439. cap. 8. Fragos. de regim. reip. p. 3. lib. 1. disp. 2. n. 145. Rebeir. Netto comment. jur. civil. lib. 2. tit. 4. n. 19. Tello Fernand. in L. 9. Tauri, n. 3. & 6. Vinius in §. novissime 3. inst. de sen. consult. Orfic. Forster. de succession. ab int. cap. 50. n. 1. & 2. lib. 6. Trentacing. var. lib. 1. resolut. 2. de noth. & spur. Ant. Faber lib. 5. cod. Fabrian. tit. 16. de naturalib. & spur. de fin. 6. Robles de repræsent. lib. 2. cap. 14. n. 2. Almeyda alleg. 2. n.**

13. Franch. decis. 645. Thesaur. decis. 211. Surd. decis. 249. n. 20. Alb. cons. 37. Decius cons. 306. Goz. cons. 20. n. 4. Roland. à Valle cons. 74. n. 23. lib. I. Ruyn. cons. 14. n. 15. lib. 3. Lup. de ill git. com. I. §. 5. n. 9. Gail. observat. 88. n. 19 lib. 2. Castro de bem morrer p. I. cap. 2. §. 10. n. 4.
- 2 Concordat lex Castellæ, L. II. tit. 13. part. 6. & L. 7. tit. 8. lib. 5. recop. ibi: *Salvo si los tales hijos fueren de damnado, y punible ayuntamento de parte de la madre, que ental caso mandamos, que no puedan heredar a sus madres ex testamento, ni ab intestato, & ratio est, quia æqualis utriusque turpitudo versatur, Mens. de testam. tit. 6. n. 84.*
- 3 Et sic etiam intelligo text. nostrum procedere generaliter, nulla facta distinctione inter matrem illustrem, vel mechanicam, quia punitio illius coitos tam in nobili, quam in mechanica verificatur, cum verba illius text. generaliter disponant ibi: *A que o pay on may naõ podem succeder, Bart. salicet Bald. in L. si qua illustris, cod. ad senat. consult. orfic. Bald. cons. 457. n. 1. & 7. vol. 5. Bero cons. 164. n. 3. lib. 2. Tiraquel. de nobilit. cap. 20. n. 131. Navar. in cap. considerat §. ingratus, depnitent. dist. 5. Balth. Thom. var. tom. 2. cap. 23. n. 626. Fragos. de reg. reip. p. 3. lib. I. disp. 2. n. 145. Card. in prax. verb. filius num. 33. Surd. cons. 249. n. 10. quia illa differentia, de qua DD. utuntur inter matrem illustrem, & vilem, procedit tantummodo in filiis naturalibus, Merlin. de legit. lib. I. tit. 2. q. 5. n. 44.*
- 4 Ex quibus venit, quod spurius natus ex conjugata, & conjugato matri non succedit, nec ab intestato, nec ex testamento cum ille coitus sit ab utraque parte punibilis, & damnatus, Decius cons. 311. num. 1. & 2. Balth. Thom. var. tract. 2. cap. 23. num 471. Tello Fernand. in L. 9. Tauri, num. 4. Merlin. de legit. lib. I. tit. 2. q. 5. num. 44.
- Etiam in casu quo filii legitimi consentiant, cum illa prohibitiō nascatur ex causa publica, quam particulares derogare non possunt, Bart. in L. fin. n. fin. ff. de his, quib. ut indign. Alexand. cons. 129. n. 15. vol. 6. Cravet. cons. 200. Surd. decis. 249. n. 25. Mostaf. de caus. piis tom. 2. lib. 8. cap. II. n. 34.
- Infertur etiam, quod filius spurius natus ex soluta, & conjugato, matri solutæ succedere potest, cum talis coitus quod matrem non sit punibilis, quavis sit damnatus, Bart. in L. fin. ff. de his, quibus ut indign. Paul. de Castr. cons. 34. super primo dub. lib. 2. Alexand. cons. 139. in fin. lib. I. Socin. cons. 148. Decius cons. 306. & 311. Thesaur. lib. I. forens. cap. 22. num. II. Gomes in L. 9. Tauri, num. I Valasc. consult. 29. num. 10. Barb. hic num. 6. & 7. Gabriel Pe. reir. decis. 12. n. 3. August. Barb. vot. 67. Portug. de donat. reg. tom. 2. c. 18. num. 82. Merlin. de legit. lib. I. tit. 2. q. 5. n. 46. Sousa in L. feme. n. 126. ff. de reg. jur. P. Pinheir. de testam. disp. 5. n. 36. Ciriac. controv. 236. n. 37.
- Non autem patri conjugato succedit, cum ibi ex ejus parte coitus censeatur punibilis, Decius cons. 306. Goz. cons. 21. n. 23. Peregr. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 35. leo decis. 40. n. 16. lib. 3. Hodier. ad Surd. decis. 249. n. 4.
- Sed hoc non procedit quando ille spurius est natus ex muliere conju-

conjugata, & viro soluto, quia tunc talis coitus est damnatus, & punibilis ex parte matris, quod sufficit, ut spurius non succedat matri, *Dec. conf. 306. n. 5. Thes. lib. 2. quæst. for. part. 26. n. 9. Ca- ciab. in L. si qua illustris, cod. ad senat. conf. orf. n. 39. Nata conf. 421. n. 5. & 6. Surd. conf. 456. n. 14. Menoch. c. 60. n. 15. Tello Fer- nand. in L. 9. Tauri, n. 4.*

9 Nec etiam procedit quando ille spurius natus est ex concubina domi retenta, & conjugato, quia etiam in hoc illa requisita considerantur, *Valasc. conf. 29. n. 6. Mena ad Gam. aecis. 23. Barb. hic, n. 7. Port de donat. reg. tom. 2. cap. 18. n. 83.*

10 Nec etiam procedit quando ille spurius natus est ex muliere, quæ per violentiam passa fuit cum aliquo copulam habere, quia tunc non dicitur ille coitus improbus, neque punibilis quoad matrem, ob quam causam ejus filius successibilis est matri, *L. vim passam, ff. de adult. L. fædissimam, §. re- movet, postul. Bal. in L. eam quam, num. 25. cod. de fideicom. Rust, in L. cum avus, de condic. & de- monst. lib. 3. cap. 1. n. 211. cabrer. de metu, lib. 2. cap. 41. n. 23. Bald. conf. 267. n. 5. lib. 1. Paleot. de not. cap. 45. n. 14. Balthes. Thom. var. tract. 2. cap. 23. n. 680. Molin. de just. & jur. disp. 167. vers. illud præ- terea.*

11 Nec etiam procedit quando conjugata cognita fuit per illum, quem virum suum putabat, in quo casu ejus filius ad successio- nem admittitur, ut notatur in cap. inhibito de clandestina despensatio- ne Rustic. sup. n. 212. Molin. de just. & j. tract. 2. disp. 167. concl. 4. vers. illud præterea.

12 Nec etiam procedit quando

spurius nascitur ex soluta cognita per conjugatum accidentaliter, *Decius decis. 306. col. fin. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 36.*

Nec procedit quando conju- gata cognita fuit ab illo, qui po- terat eam cogere, sicut à Rege, in quo casu ejus filius succedit, cum ille coitus non puniatur, *Bald. in L. eam quam, cod. de fideicom. Surd. decis. 249. num. 11, vel a Ti- rano, Bald. in L. si qua illustris, n. 1. cod. ad orf. cifuentes in L. 9. Tauri, n. 2. Nicol. de Ubald. de succes. ab int. in 1. part. n. 45.*

Et quanvis mater non possit instituere filium spuriū, neque ille in bonis ejus succedere, ut *sup. ex n. 1. probatum manet; at- tamen ejus mater tenetur eum la- ctare in primis tribus annis, ad quod spurii pater non tenetur con- currere, quæ resolutio firmiter apud omnes est, & de ducitur expresse er Ord lib. 4. tit. 99. §. 1. ibi e se o filho não for nascido de le- gitimo matrimonio, quer seja natu- ral, quer spuriō, e de qualquer ou- tra condiçāo, a māy serà obrigada a criallo de leite até 3. annos concor- dat jus Hispanicum in L. 3. tit. 19. part. 4. L. 3. tit. 8. lib. 3. fori de ju- re canonico deducitur ex text. in c. ex litteris 2. de convert. in fidel. ibi & puerum post triennum apud pa- trem non suspectum ali debeat, & morari, & ibi glos. verb. post triennium: de jure civili L. nec fi- lium, & glos. cod. de patr. potest docent Theologi, sicut Mendon- ga lib. 4. Regum cap. 1. vers. 22. Hugo Cardinalis in cap. 21. Genes. vers. 8. Abulens. & Sanches in lib. 2. Machab. cap. 7. Valisius de Sa- cra Philosophia, cap. 83. Molin. de just. & j. tom. 2. disput. 168. ¶. mater, Sanch. de matrimonio, lib. 10. disput. ult. Abbas in cap. cum habe-*

haberet, de eo, qui dux. in matr. quam polluit per adul. n. 8. § 9. Joan. Bapt. Roza in Euclidario Deipar. tract. 13. cap. 1. Navar. in manual. cap. 14. num. 17. Covas de Sponsal. 2. part. cap. 8. §. 6. n. 13. Bonacini. de matrum. quæst. 4. punct. 15. num. 7. Lessius de just. & j. lib. 2. cap. 10. dub. 7. num. 42. Azor moral. part. 3. lib. 5. cap. 6. quæst. 2. Rebel. de obligat. just. lib. 3. quæst. 1. num. 15. Aramil. verb. alimenta, Angel. verb. alimenta, Villalob. tom. 2. tract. 41. different. 8. Truslanch. in Decalogo, lib. 4. cap. 1. dub. 3. num. 23. § 24. Megal. part. 2. cap. 23. quæst. 1. num. 12. Fagundes in Decalog. lib. 4. cap. 1. num. 12. Saines, lib. 7. clavis cap. 7. num. 6. Reginald. tom. 2. lib. 20. n. 33. Silvest. verb. alimenta, Tabiena verb. alimenta, Liyman. lib. 5. tract. 10. p. 3. cap. 5. n. 5. Benedict. Pereyr. in prompt. juridic. lit. M. n. 1196. proprobat etiam glos. in cap. cum haberet, de eo, qui dux. § glos. in L. alimenta, vers. materna, cod. de negot. gest. § glos. in §. illid. in vers. filios, in auth. ut liceat matri. § avia, Bart. in tract. de alimentis, n. 13. § in L. si quis à liberis, §. si mater, ff. de liber. agno c. Bald. in L. alimenta, cod. de negot. gest num. 2. Arent. § Alex. in d L. alimenta, Plat. in § ius naturale, inst. de jur. natur. gent. § civ. cordob. in L. si quis à liberis, §. si mater, num. 1. ff. de liber. agnoscend. Clement. Ascan. de virib. patr. potest. cap. 4. num. 22. Paleot. denoth cap. 48. Nev in Silv. nupt. lib. 3. num. 36. Greg. Lopes in proem. tit. 19 part. 4. Harpret. ad princ. inst. de jure natur. gent. § Civ. n. 9. Grac. de expensis, cap. 3. n. 29. Montalv. in L. 3. tit. 8. lib. 3. fori Pasch. de virib. patr. potest. part. 2. cap. 3. num. 48. Valisc. cons. 92. num. 1. Sa. licet. in L. si quis à liberis, §. si ma-

ter, ff. de liber. agnosc. Cephal. cons. 714. Min. cent 6. observ. 21. n. 3. Coler. de aliment. lib. 1. cap. 6. n. 4. Brunem. in d. L. neque filium, num. 5. Roxas de success. cap. 22. num. 1. Donat. à Fin. tom. 1. commun opin. lib. 5. tit. 14. num. 15. Bellacomb. tom. 2. lib. 8. tit. 29. num. 22. Lara in compend. vit. homin. cap. 13. n. 59. Cardos. in prax. verbo alimenta num. 12. § verb. pater, num. 18. Motin. de primog. lib. 2. cap. 15. n. 3. Cujac. lib. 19. observ. cap. 40. Gottfred. in d. L. neque filium. Rol. à Valbe, cons. 54. n. 80. lib. 2. Lambert. de jur. patronat. art. 6. q. 3. n. 21. Novellus in tract. de dote, p. 6. priv. 16. Pal. Rub. in c. per vestras, notab. 3. §. 23. n. 8. Petr. Ferrari. in prat. in forma pro legato re singularis, verb. coram vobis, n. 129. Camerius variar. cap. 16 n. 13. § 14. Thesaur. decis. 3. n. 7. Lup. de illegit. com. 2. §. 1. n. 23. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 62. Molfesi ad consuetud. Neapol. tom. 1. p. 4. q. 11. Aug. Barb. in collectan. ad text. in L. alimenta, n. 14. cod. de negot. gest. Alter Barb. in remission. ad Ord. lib. 4. tit. 99. in princ. n. 2. Surd. de aliment. tit. 1. q. 13. § 14. Narbon. annalium, ann. 3. q. 1. n. 3. § 6. § q. 2. Carranza de part. capit. 3. §. 4. num. 25. cum seqq. Castejon. alphabet. jur. lit. M. verb. mater n. 1. Menoch. de arbitr. cas. 396. Gonsales ad text. in cap. ex litteris 2. n. 3. de Convert. infidel. Themud. decis. 32. n. 2. § 3. Cassanens in consuetudin. Burgund. tit. de sinf. rub. 6. §. 8. n. 12. Amanel. de Clarisa q. sing. 7. oras. decis. 46. n. 10. Tepat. var. tit. 441. cap. 3. Castan. in decis. rot. decis. 18. n. 7. Bossius de aliment. cap. 7. n. 299. § 316. Valeron. de transact. tit. 3. q. 1. n. 67. Thoro vot. 94. à n. 13.

15 Quæ resolutio ampliatur, quod ipsa mater potest filium retinere inter triennium, quanvis eilac non praetet; & impensas à patre petere, *Gabriel comm tit. de alimento. concl. I. n. 17. § 27. Barth. Thom. tract. 2. cap. 23. n. 502. Ord. lib. 4. tit. 99. §.*

16 Sed hæc resolutio non debet intelligi, quando mater ipsius spuriæ est conjugata, quia in hoc casu non tenetur spuriū lactare, nec ad hoc potest obligari à judice propter vitæ periculum, si ejus maritus sciat, & honestatis causam, matrimoniique reverentiam, in quo casu jubet lex nostra lib. I. tit. 87. §. II. eos educere in Hospitali, per illa verba: *E naõ o querendo fazer, ou sendo filhos de religiosos, ou de mulheres casadas, os mandaraõ criar à custa dos Hospitaes, ou albergarias, que houver na Cidade, Villa, ou lugar, cum Gama, decis. 34. n. 1. § Aigidio, I p. in L. ex hoc jure, in initio, n. 34 sic etiam resolvo in comment. ad Ord lib. I. tit. 87. §. II. n. 35. ex qua doctrina inferio etiam, quod neque monialis ad hoc tenetur, neque cum expensis ad hoc concurrere propter honestatis causam, & monasterii reverentiam, & deducitur ex verbis illius §. II. ibi: Religiosos neque etiam consanguinea, vel affinis ad hoc obligatur, quando in illa consideratur eadem ratio, & periculum vitæ, si ejus parentes sciant velei de ducus sit, Roland. à Valle, conf. 54. in fin. lib 2. Lup. de illegit. com. 2. §. I. n. 23. Surd. de alimento. tit. I. q. 14. Baltbes. Thom. tract. 2. cap. 23. n. 602. Molin. de just. § jur. disp. 168. vers. si mater, Carranz. de part. cap. 3. §. 4. n. 17 36. § 40.*

Ex quo intellectu venit intel-

ligenda nostra resolutio, quando ille spurius est natus ex soluta, & conjugato, vel ex aliis personis, quod in iis difficultas non cadit, & in hoc casu possunt obligari ad lactandum spuriū, & etiam in hoc casu illa resolutio aliquas recipit moderationes; & prima est, quando ejus in ater lacte, eget, *Lup. de illegit. com. 2. §. I. n. 23. Pereg. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 62. Baltbes. Thom. tract. 2. cap. 23. n. 602. Molin. de just. § j. tract. 2. disp. 168. vers. si mater, Valasc. conf. 92. n. 4. Narbon. annal. ann. 3. q. I. n. 8. § 9. Benincas de priv. paupert. q. 7 special. 2. n. 32. Carranz. de part cap. 3 §. 4 n. 27.*

Secunda moderatio est pauperitas matris, quæ miserrimme proprio labore vivit, ne spurius infans, & mater fame pereant, *Bald. in L. sed si hereditas, §. fin. ff. ad exhibendum, § in L. nec filium, cod. de patr. potest. Paul de Castro. Alexand. Arentin. in L. alimenta, cod. de negot. gest. Bart. in tract. de alimento. col. 2. vital in tract. clausular. claus. pen. Valasc. conf. 92. num 3. Paschal de virib. patr. potest. p. 2. cap. 3. n. 51. Bal. Thom. tract. 2. cap. 23. n. 602. Molin. de just. § j. tract. 2. disp. 168. vers. si mater, Bossius de alimento. cap. 7. n. 318. Cordob. in L. si quis à liberis, §. si mater n. 5. Narb. annal. ann. 3. q. I. n. 8. Carranz. de part. cap. 3. §. 4. n. 28. Neviz. in Silva nupt. lib. 3. n. 26. Tepat. var. tit. 441. cap. 3.*

Tertia moderatio est quando ¹⁹ mater spuriæ magna nobilitate gaudet, & lactatio illius ei dedecus sit, *Bon. in tract. de nobilitat. 5. p. privileg. 37. § 55. Nevizian. in Silva nupt. lib. 3. n. 26. Castro de bem morren. p. I. cap. 2. §. II. num. 2.*

Et

20 Et quando adiunt illa impedimenta, hoc onus ad patrem transit, si dives est, quia suis expensis lactare debet spurium, *Bossius de aliment. cap. 7. n. 310. Carranz. de part. cap. 3. §. 4. n. 39. Neviz. in Silva nupt lib. 3. n. 36.*

21 Et illa obligatio lactandi spuriū intra triennium tantummodo intelligi debet simpliciter de lacte, & non ultra, alia vero necessaria ad infantis educationem ad ejus patrem pertinent, sicut vestes, lectum, medicina, & alia quod probatur per *Ord. lib. 1. t. t. 87. §. 10. ibi: A qual criagaõ seraõ obrigados a fazer athe os orfaos haverem tres annos completos, e isto de leyte somente, sem por isso lhe levar em causa alguma qui text, quanvis de legitimis filiis resolvat, etiam de spuriis intelligi debet, cum detur eadem ratio, & declaratur etiam per dispositionem, Ord. lib. 4. tit. 99. §. 1. ibi: E toda a outra despesa, assim no ditto tempo, como de pous, serà feyta à custa do pay, como dissemos no filho legitimo, docet, & explicat Themud. decis. 36. Valasc. consult. 92. n. 6. Molin de just. & j. macl. 2. disput. 168 Laym lib. 5. tract. 10. p. 3. cap. 5. n. 5. Azor p. 2 lib. 2. cap. 5. q. 8. Ricaful. lib. 2. n. 44 Rolandes à Val cons. 54. n. 8. vol. 2. Novel. de dote, p. 6. privil. 16. Panormitan. in cap. ex litteris 2. n. 4. de convert. infidel. Angel. in L. Messenius 34. n. 6 ff. de neg. gest. Lambertin. de jur. patronat. art. 6. q. 3. n. 21. Palac. Rub incap per vestras notabil. 3. §. 23. n. 8. de donat. inter, Petrus de Ferrat. prat. in forma libelli pro legato rei singularis, verbo coram vobis, n. 129. Bossius de aliment. cap. 7. n. 324.*

22 Et ratio, quare matres illos

filios lactare teneantur, est, quia secundum jus naturale, & pietatis officium, mater educare filios suos tenetur, *Surd. de aliment. tit. 1. q. 14. n. 2. ubi reprobat illam rationem assignatam à Valasc. conf. 92. n. 2. & à Thoro in voto 94. n. 22. receptam, dicente, quod lactare est modica impensa, ob quod matres admittuntur, sed illa sic refellitur, dicendo, quod modicæ impensæ, non transfruntur in matrem, Bossius de aliment. cap. 7. n. 316. in qua ratione naturali, & pietatis civilis dispositio fundatur, Valasc. cens. 92. n. 2. faciunt illa verba, Machab. lib. 2. cap. 7. ibi: Itaque inclinata ad illum irridens crudelem Tyranum ait patria voce: fili mi miserere mei, quæ te in utero novem mensibus portavi, & lactrieno dedi, & alui, & in ætatem istam perduxit.*

Sic etiam mater tenetur alimentera præstare filiis spuriis ultra triennium lactationis, quando ipsa est dives, in subsidium, quando ejus pater, & ascendentis ex linea paterna excusantur ob pauperatum, vel ob aliud justum impedimentum, Tabiena verb. alimenta Lessius de just. & j. lib. 2. cap. 19. n. 20. Laym. lib. 5. tract. 10. p. 3. cap. 5. Rosel. verb. alimenta, Paleot. de not. cap. 48. n. 3. Tiraq. in L. si unquam §. suscepit libero. n. 63. Surd. de aliment. tit. 1. q. 15. n. 10. Molfecius in consuetud. Nepot. tom. 1. p. 5. q. 11. Cordob. à Lara in L. si quis à liberis, §. idem rescripsit, n. 35. Bossius de aliment. cap. 7. n. 334. & n. 335. Ulpian. in fragm. tit. 4. de his, qui sunt sui, vel alien. jur. Carranz. de part. cap. 3. §. 4. n. 51. Tepat. var. tit. 440. cap. 5. Fragos. de regimine reip. p. 3. lib. 1. disp. 2. n. 145.

Sic etiam mater tenetur dota-

re filiam spuriam pauperem, quando ejus pater bonis caret, & mater tenetur sufficientia bona polfidet, *Ball. novel. de dote p. 6. privileg. 16. n. 5. Boer. q. 9. n. 11. Petrus Barb. in L. 1. p. 4. n. 82. ff. solut. matrim. Lucidor. de illegit. clericor. cap. 17. n. 1. Bossius de dote cap. 5. n. 24. § 25.*

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

Ad Verba.

G L O S . V.

Morrer ab intestado, succeder-lhe hâ, e o herdará seu irmão filho de sua māy, posto que seja nascido de ilícito, e damnado coito, ou punivel, não havendo outro impedimento, senão por serem produzidos de tal Coito.

S U M M A R I U M .

Fratres uterini, quanvis sint de damuato coitu produelli, inter se succedunt glif. 5. n. 1.

Ex qua resolutione venit rejicienda opinio contrarium tenentium cum legem claram habamus n. 2.

Ratio quia legis lator noter admittit ex damnato, & punibili coitu, ex parte matris ad mutuam successionem inter se n. 3.

Pænæ suos tenebunt, ac ferient actores, & illos non egredientur n. 4.

Resolutio supra num. 1. limitatur quando fratres sunt nati ex diversis matribus, sive concubinis, quia in hac casu non succedunt inter se n. 5.

Et sic intelligendus est textus noster tantummodo de fratre ex parte matris, non vero patris numer. 6.

Frater non potest succedere ab intestato fratri neque etiam in casu quo sit legitimatus Principes rescripto n. 7.

Quia legitimatio tantummodo inteligitur ut possit succedere patri non vero fratri nisi in illo legitimatis decreto ita fuerit declaratum ibidem.

Potest tamen ex testamento succedere quando ipse frater legitimus eum heredem instituit ibidem.

Lex nostra quomodo intelligatur numer. 8.

Frater dives ex parte matris tenetur alimentare fratres, & sorores, & spurius ut frater n. 9.

Et non solum alimenta præstare, sed etiam sororem spuriam dotare n. 10.

An frater dives ex patris parte, teneatur alimenta fratri spurio præstari n. 11.

Casus expanditur n. 13.

Verbum Bastardo pro suo naturali significatu omnes compræhendit, qui sunt nati extra legitimum matrimonium n. 14.

Filius naturalis ratione naturalizari debet n. 15.

Alimentaque præstari debent secundum qualitatem, & statum patris, & similia vide n. 16.

Præsbyter parochialis, potest cogere parochianos ad oblationes quæ ficient in missis quando non habet, unde se alat n. 17.

In legitima, onus imponi non potest n. 19.

Omne æs alienum, legitimam minuit ibidem.

Lex

Lex si voluisset privare spurious alimen-
tis sibi debitis jure natu-
ræ, nequaquam potuisset num.
 20.

Fratres, & sorores devites, tenen-
tur alere fratres, & sorores
inopes cujuscunque generis
sint n. 21.

Pater in gengendo est causa agens,
mater vero patiens causa ve-
ro agens, est nobilior patien-
te ibidem.

Quantitas alimentorum quamtene-
tur soror n. 22.

Ubi alimenta ex causa miserationis
debentur secundum dignitatem
personarum praetanda sunt
ibidem.

Quantitas alimentorum crescere de-
bet, sicut ætas n. 23.

Alimenta deerni debent proinere
mentis ætatis ibidem.

Famuli obligatione alimentorum con-
tinentur n. 24.

EX quibus verbis disponit lex nostra, quod fratres uterini, quanvis sint de damnato coito producti, succedant inter se, cum illa lex tantummodo jus sanguinis respexisset, ideo decrevit, quod non solum succedant inter se ab intestato, sed etiam ex testamento, attenta æquitate, de qua est text. in L. hac parte 2. L. Spurius 4. ff. und. cognat. Barbos. hic. n. 14. Cabed. p. 1. decis. 135. n. 5. Aegid. de privil. honest. art. 13. à num. 17. Portug. de donat. reg. tom. 2. cap. 18. n. 86. Bart. cons. 194. vol. 1. Jas. cons. 17. lib. 2. Alex. cons. 174. lib. 5. Dec. cons. 311. Cognol. in L. si qua illustris, n. 44. cod. ad senat. consult. orfic. Joan. de Anania cons. 95. Curt. jun. cons. 123. Afflict. decis. 96. Cyn. in Auth. itaque cod. com. de succession. Andr. de Isern. in cap. 1. §. naturales, in fin. si de

feud. fuer. controv. Angel. in auth. quib. mod. nat. effic. sui, §. ult. n. 18. Ant. de Rosel. in tract. de suc- cession. ab int. 5. col. n. 28. corn. cons. 254. Sard. in tract. de legit. cap. sequitur, de successione spu- riorum, vers. septimo queritur, Ubald. de succes. ab int. p. 3. col. Azor moral. 2. p. lib. 2. cap. 9. q. 2. Brunem. ad text. in L. spurius 4. n. 1. & Nav. in L. hac parte 2. ff. und. cognat. Bernhard. Alphan. in repertor. n. 636. pag. 168. Cra- valh. in cap. Raynal. n. 516. de tes- tament. Peregr. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 43. Balth. Thom. tract. 2. cap. 2. n. 339. Greg. Lopes in L. fin. glos. I. tit 13. p. 6. Robles de represent. lib. 2. cap 14. n. 8. spin. in specul. testament. glos. 16. n. 9. Gutier. prat. lib. 2. q. 103. calvac. decis. 10. n. 6. p. 3. Franch. decis. 238. p. 2. Avendah. in L. 9. Taur. glos. 6. n. 4. Covas de sponsal. 2. p. cap. 8. n. 19. Mantiens. in L. 6. glos. 4. n. 8. lib. 5. tit. 8. Mangil. tract. de imput. q. 112. n. 16. Mer- lin. de legit. lib. 1. tit. 2. q. 5. n. 53. Thesaur. quæst. forens. lib. 1. q. 22. n. 23. cum seqq. Barra controv. 42. n. 15. Tepat. var. tit. 439. cap. 8. Sousa in L. fæminæ, n. 125. ff. de reg. jur. p. 1. Patchal de virib. patr. potest. p. 4. cap. vers. ad hæc, pag. 418. Luca de linea legal art. 2. n. 28. Bermond. in tract de pu- blic. concubin. n. 78. Catelian. Costa verb. Bastardos.

Ex qua resolutione venit re-
 jicienda opinio contrarium te-
 nentium, cum legem claram, &
 expressam habeamus, ut in nos-
 tro met, text. ut docet Aegidius
 sup. artic. 13. n. 19. Decius, cons.
 311. Alba cons. 37. n. 3. Fulgos. cons.
 36. n. 2. Alex. cons. 174. lib. 5. Ni-
 vers. de succession. ab intest. n. 84.
 Capra cons. 136. n. 6. Gagu. in L.

si qua illustris, n. 46. cod. ad orific. Myns. cens. 3. observat. 9. Cravet. conf. 138. n. 6. Surd. decis. 249. n. 20.

³ Et ratio quare legis lator nos ter admittit fratres ex damnano, & punibili coitu ex parte matris ad mutuam successionem inter se, est dispositio *text. in L. hac parte 2. ff und. cognat. quæ sic ait: Hac parte Proconsul naturali æquitate motus omnibus cognatis promittit bonorum possessionem, quos sanguinis ratio vocat ad hereditatem, licet jure civili deficiant;* & est dispositio, *L. Spurius 4. cod. tit., ubi Ulpianus ait: si spurius ab intestato decesserit, jure consanguinitatis, aut agnationis hereditas ejus ad nullum pertinet, quia consanguinitatis, itemque agnationis jura à patre oriuntur: proximitatis autem nomine mater ejus, aut frater eadem matre natus bonorum possessionem ejus editio petere potest;* neque intellectus, *Fachinei lib. 6. controv. cap. 6. hic admittendus est, dum ait, quod istæ leges intelligi debent tantummodo de spuriis simpliciter, vulgo quæfitis, quia ex ipsa met L. 2. contrarium patet in illis verbis omnibus cognatis:* deinde quia illud verbum *spurius* comprehendit etiam spuriū ex damnato, & punibili coitu natum, probatur, *ex L. Spurius 6. in princ. ff. de Decurionib. Ulpian. in fragment. tit. §. 7. ibi: Si quis eam, quam non licet, uxorem duxerint, incestum matrimonium contrahit, ideoque liberi in potestate ejus non fiunt, sed quasi vulgo concepti spuriū sint,* & *Cayus lib. 1. inst. tit. 4. §. quod si quis 9. ibi: quod si quis incestas, vel nefarias, id est, quæ sunt superius comprehensæ, nuptias inierit, nec uxorem habere*

videtur, nec filios, nam hi qui ex hujusmodi conceptione nati fuerint, quanlibet matrem videantur habere, patrem vero nullatenus habere consentur, & tanquam si adulteris concepti fuerint, computantur, qui spuriū appellantur, hoc est, sine patre filii, explicat *Ant. Fab. p. 1. jurisprudent. Papin. tit. 3. princ. 4. pag. 113. Hondeſ. conf. 64. n. 47. lib. 1.*

⁴ Etiam textus noster fundari potest in illa ratione, dicendo, quod tota ratio, ob quam prohibet lex nostra filios spuriū non succedere patri, matrīve, est ob delictum, quod patrarunt in concundo patris; at fratres nullomodo deliquerunt, neque in ipso delicto intervinerunt: ergo illam poenam non succedendi inter se non afficiendi: cum sit certa juris norma, quod poenæ suos tenebunt, ac ferient actores, & illos non egredientur, *L. Sancimus 22. cod. de pænis, L. ex ea de postuland. novel. 128. Osac. conf. 64. n. 7. Cæpol. conf. crimin. 58. n. 22. Boss. in prax. criminal. tit. de inquisit. n. 67. Farinac. in prax. criminal. lib. 1. cap. 13. n. 7. Covas prat. q. II. n. 6. Duar. lib. 2. annivers, disput. 224. Menoch. conf. 99. n. 223. Brunem. in d. L. sancimus 22.*

⁵ Sed ista resolutio limitatur, quando fratres sunt nati ex diversis matribus, sive concubinis, quia in hoc calu dicti fratres non succedunt inter se, *Vicent. de Franch. decis. 238. Lup. de illegit. com 2. §. 5. n. 166. Baltheſ. Thom. tract. 2. cap. 23. n. 539. Covas de sponsal. 2. p. cap. 8. §. 5. n. fin. Casſan. in consuetud. Burgund. rub. 8. §. 1. Paleot. de noth. q. 39. n. 5. Hondeſ. conf. 83. n. 2. p. 5. vol. 2. Molin. de just. & j. tract. 2. disput. 167. Concl. 12.* Et

6 Et sic intelligendus est text. noster tantummodo de fratre ex parte matris, non vero patris, explicat, Merlin. de legit. lib. I. tit. 2. q. 5. n. 55. Aigid. de privil. honest. art. 13. n. 20. & n. 17. Tepat. var. tit. 439. cap. 8. Castro de bem morrer, p. I. cap. 2. §. 10. num. 8.

7 Et quanvis frater non possit capere, vel succedere ab intellecto fratris, neque etiam in casu, quo sit legitimatus Principis rescripto, quia illa legitimatio tantummodo intelligitur, ut possit succedere patri, non vero fratris, nisi in illo legitimationis decreto ita fuerit declaratum, quod succedat fratri ex parte patris ab intestato, Molin. de just. & j. satisput. 167. concl. 12. potest tamen ex testamento succedere, quando ipse frater legitimus eum haeredem instituit, Bald. conf. 140. lib. 2. Dueñas regul. 366. l. m. 10. Thomas var. tract. 2. cap. 23. n. 681. Mutta in capitul. Regn. sicil. Regis Jacob. cap. 32. n. 9. tom. I. Puel. in L. 3. n. 21. cod. de bon. matern. Ant. Gomes in L. 9. Tauri, n. 2. Peralta in L. unum ex familia, in princ. n. 28. ff. de legat. 2. Roland. à Valle conf. 87. n. 23. lib. 3. Natta conf. 402. n. 50. Tepat. var. tit. 439. cap. 4 Barb. in L. si quis 6. n. 15. & 16. ff. de vulg. & pupil. Fragos. de regim. reipublic. p. 3. lib. I. disput. 2. n. 146. Aug. Barb. in repert. prat. verb. spurius.

8 Sic etiam lex nostra intelligi debet in eo casu, quando unus frater est legitimus, & alter spurius, quia inter eos datur mutua successio, cum inter eos nulla prohibitio inveniatur, ut colligitur ex nostromet text. ibi, morrer ab intestado, succederet he-ha seu irmão

filho de sua mãe, quod intelligitur, si mater filii legitimi mortua est, quia si dum in vivis est, haereserit filii legitimi, secundum leg. nostram lib. 4. tit. 91. in princ. ibi: Porque o pay, e mãe excluem todos os irmãos do defunto de sua herança, non vero filii spuri, ut supra dictum, quia ejus haereditas tantummodo ad ejus fratrem pertinet, exclusa matre, Gras. sentent. §. successio ab intestat. q. 34.

Et non solum fratres spuri admittuntur ad mutuam successiōnem inter se, sed etiam frater dives ex parte matris tenetur alimentare fratres, & sorores spurius, ut frater, Megala 2. p. instruet. lib. 2. cap. 33. n. 4. Covas de sponsal. 2. p. cap. 8. §. 5. n. 19. Socin. senior. in L. I. ff. solut. matrim. Lup. in cap. per vestras, notab. 3. §. fin. n. 3. de probat. Barb. in L. I. p. 4. n. 127. ff. solut. matrim. Bossius de aliment. cap. 8. num. 513. Sud. de aliment. tit. I. q. 25. n. 28. Merlin. in decis. Rottæ, 2. p. decis. 671. n. 4. Cordob in L. si quis à liberis, §. idem rescripsit. n. 89. ff. de liber. agnosc. Cocein. in decis. Rottæ 92. num. 7.

Et non solum alimenta præstare, sed etiam sororem spuriam dotare, Lucidor. de illegit. clericor. cap. 18. n. 2. Bossius de dote, cap. 5. n. 79.

Sed dubium est, an frater dives ex parte patris teneatur alimenta fratri spurio præstare? Relicta opinione Molin. de primog. l. 2. cap. 15. n. 66. & Barb. in L. I. p. 4. n. 506. ff. solut. matrim. dico, quod frater divestetur alere fraterm spuriū, quia in materia alimentorum nulla differentia attenditur inter sanguine conjunctos, sed attenditur ratio, & æquitas naturalis sive sint

sint fratres legitimi, aut spurii,
Trulench. in decal. lib. 4. cap. 1. dnb.
9. num. 2. Fagundes in decalog. lib. 4.
cap. 17. num. 6. Bossius de aliment.
cap. 8. n. 515. Cocezn. in dec. rottæ
92. n. 7. § 8.

12 Et quod frater ex parte patris
teneatur alimentare fratrem spuri-
um, etiam in casu, quo habeat
aliquam artem, ut hæres, vel ut
frater, in allegationibus sequen-
tibus plene videbis.

ALLEGATIO I.

In favorem filii spurii.

13 Quidam nobilis uxoratus, ex
quo matrimonio filiam legiti-
mam habuit, postea stante ma-
trimonio, in muliere soluta fi-
lium spuriū genuit, quem re-
cognovit, & educavit, de inde
labente tempore ē vita deceffit
cum testamento, in quo filiam le-
gitimam hæredem instituit; fa-
cto inventario, & adita hæredi-
tate, frater spurius nunc petit,
quod ejus soror ei præstet alimen-
ta secundum suam qualitatem ex
tribus rationibus; prima, quod
D. Titius est persona, quæ de-
bet alimentari, secunda, quod
ejus soror tenetur ei alimenta
præstare; tertia, quod illa obli-
gatio debet esse secundum quod
illa petit. Soror negat habere
hanc obligationem respectu fra-
tris spurii præcipue, cum ille ha-
beat artem, scientiam ve ex qua
vivere possit Quid dicendum erit
de jure in hoc cau; vide sequen-
tia.

PARS PRIMA.

Donus Titius filius D. Cayi, **14**
cujus filia, & hæres est D.
Berta, sicut constat ex declara-
tionibus factis in instrumento de-
clarationis, & probationis in ac-
tis apenso, & ex testamento, cum
quo deceffit dictus D. Cayus, ubi
declarat, quod dictus Titius est
eius filius, & ex probatione tes-
tium, qui deponunt quod dictus
Cayus recognovit dict. Titium
pro filio, eum educando, & ali-
mentando tanquam talis in hac
provincia, & in universitate, qui
sunt magis qualificati modi recog-
nitionis, & efficaces in jure ad
probandum filiationem, *cap. per*
tuas, de probat. ibi ex eo se suscep-
pisse, & ibi ipse filium suum pu-
blice recognovit, Abbas, & De-
carius in d. cap. per tuas, de probat.
Bart. in L. i. cod. quorum bonorum
& cum pluribus Joan Grac. de no-
bilit. glos. 20. pertot præcipue à n.
5. cum seq. & pars contraria illam
filiationem non negat (quanvis in
quantum ad illam qualitatem non
conveniant ejus advocati, sed af-
firment, quod dictus Titius est
spurius, cum sit genitus à patre
uxorato) verum cum pars con-
traria hoc non probet per testes,
vel instrumentum, præsumen-
dum est, quod talis est filius na-
turalis, vel ad innatus, quod ha-
bitus est ex soluto, & soluta, ut
tradunt in propriis terminis Bald:
conf. 448. num. 4. vol. i. quem se-
quitur Tel. Fernand. in L. ii Tau-
ri, num. 3. Covas in 4. 2. part. cap.
8. §. 3. in princ. non obstante, quod
dictus Titius sit filius Bastardus,
*quia verbum *Bastardo* pro suo na-*
turali significatu comprehendit
omnes, qui sunt nati extra legiti-
mum

mum matrimonium, & etiam cum maiori proprietate illos, qui mere naturales sunt ut voluit glos. in rub. de concubinis, & in L. fin. cod. denatur. lib. Decius cons. 436 n. 14. Paleot. de noth. cap. 17 n. 7. etiam quia communis usus loquendi sic recipit, ut testatur Praepositus in cap. per venerabilem, col. 7. qui filii sint legit. Paleot. sup. d. n. 7. Cervantes in L. 9. Tauri, num 17. ibi sunt ergo, ut ex hac nostra lege in principio colligitur, quidam filii, quis Bastardos nuncupamus, qui in effectu sunt illi, quos naturales appellamus.

15 Et cum dictus Titius sit filius naturalis, ratione naturali ali debet L. 1. §. jus naturale, distinct. 1. ibi quo quis jubetur ali L. si quis à liberis, §. utrum in princ. & in §. utrum, ff. de liber. agnoscend. cod. L. 1. & 2. cod. de alend. liber. Donnel. lib. 12. Comment. cap. 4. Covas 2. part. cap. 8. §. 6. num. 1. cum seq. etiam in casu, quo dictus Titius esset spurius, ex quocunque damnabili coitu procreatus, cap. cum haberet 5. de eo quidux. in matrim. quam pol. concordat. lex castel. in L. 2. tit. 19. part. 4. Ant. Gabriel. lib. 6. com. concl. tit. de aliment. concl. 1. Bart. in tract. de aliment num. 17. Covas in d. §. 6.

16 Quæ alimenta præstari debent ei, secundum qualitatem, & statum patris, & secundum ejus necessitatem, & ejus familiæ, & secundum personas, & famulos necessarios ad sui status conservationem, L. cum hi 8. § sed & personarum, ff. de transactionib ibi. sed & personarum contemplatio habenda est, & ibi quia almentorum modus statui debet prodignitate ejus, qui alitur, optimus text. in L. sed & si quis, §. sufficenter, ff. de usufruct. L. tutor

secundum dignitatem 12. ff. de administrat. tut. L. habitatio 4. ff. de ventr. in possession mit. L. Divus 5. §. causa autem cognita, in fin. ff. de petend bæred. ibi sed & propter familiæ cibaria necessaria erit diminutio concordat lex Castel. in L. 2. tit. 19. part. 4. ibi catando toda via la persona de aquel, que lo deve recibir Alex. in L. simaritus, num. 5. ff. solut matrim. plures, quos refert, & sequitur Tiraquet. in tract. de nobilit. cap. 2. num. 136. Lara in §. idem rescripsit, num 89. in fin. L. si quis à liberis, ff. de liber. agnoscend. Covas in dict. cap. 8. num. 7. Molin. de primog. lib. 2 cap. 15. n. 55. vers. sed verius est ibi filios, etiam spurious, secundum qualitatem, & dignitatem personarum, alendos esse, quando enim alimenta debentur alicui, etiam ex causa miserationis, secundum dignitatem personarum præstanda sunt, optime observant plures referens in L. 10. Tauri n. 67. & 68. Pet. Surd. in tract. de aliment. tit. 2 quæst. 18. n. 9.

Non obstante, quod dictus Titius sit graduatus in facultate legum à nostra insigni universitate, ideoque ex illa arte videatur posse ali ex d. L. si quis à liberis, §. sed si filius, ff. de lib agnoscend. primo, quia dictus Titius non dum exercitium illius artis habet, quia illico ejus pater decepsit, & postea totum temporis spatium in hac lite consumpsit, secundo, quod, ut exceptio extinguat jus alimentandi, necesse erat, quod constasset, quod dictus Titius fuisset aprobatus, & quod actua- liter officium advocationis exer- cuisset, & quod esset bonæ opini- onis advocatus, & quod ista provincia esset tam abundans ne- gotiorum, ut ab eis ali posset, & fami-

familia sua; & cum in nullo casu conicit, quod dictus Titius aliquam causam patrocinasset, & quod magis est, quod dicit. Titius ad hoc aliquam inclinationem habet. Unde cum necessitas alimentorum sit tam urgens, precisa, & certa, non potest cessare, neque ejus Soror liberari potest fundata in una spe tam vana, & in certa dicendo, quod dictus Titius est graduatus, & advocando ali potest, & ejus familia; quia etiam in casu, quo dictus Titius posuit advolare, teneatur ejus soror eum alimentare usque ad illud tempus, in quo dictus Titius possit in eo advocationis officio sufficienter lucrare, & forte nunquam poterit victum, & vestitum querere, ad quod conferunt, quæ tradit Cravet conf. 199. n. 5. ibi tertio pro hac parte adduco Rom. Concil. 344. ubi ait, A quod Præsbiter parochialis potest cogere parochianos ad oblationes, quæ fiunt in Missa, quando non habet unde se alat aliunde: deinde declarat, quod licet Clerici debeant victum quærere ex operis, artificio, seu agricultura, tamen dicitur clericus non habere unde se alat aliunde, etiam si operari possit, & ulterius n. 7. ibi quarto adduco ipsum-met Decis in reg. nemo dubitat, ff. de reg. jur. ubi dicitur, quod solvendo esse non dicitur, qui totum solvere non potest, sed ille spurius non dicitur habere unde se alat, licet ex operis possit interdum vivere, quia non semper operari quis potest, puta tempore tertitutis, aut ægritudinis, & melius Rol. à Valle, conf. 54 n. 75. vol. 2. ibi neque obstat, quod ex operis suis possit sibi querere victum, vel ex famulatu, quia plu-

rimis modis respondetur; & primo, minime verum esse, quod ex operis, & ingenio suo possit sibi querere alimenta, quoniam artifitium aliquod non habet in alimenta: unde cum negetur ista qualitas, incumbit Domino Carolo probare, quod ex operis suis, & artificio possit vivere; nam & artifex nullus nascitur; & pro ista opinione ad propositum adducuntur, quæ scribit Excellensissimus Cravet. in cons. 71. vol. 2. & cons. 150 col. 1. quod cum qualitas notariatus non insit à natura, quia notarius nemo nascitur, alleganti incumbit onus probandi qualitatem, & sic etiam tenet Decius conf. 576. n. 3. ultimo cum hodie dictus Titius non exerceat, nec exercere possit advocationis officium, tenetur ejus Soror alimenta præstare necessaria, nulla facta consideratione ad illius artem, quia si postea ad pinguorem fortunam pervenerit, tunc poterit ejus Soror diminuere ei alimenta, quasi cessante causa sententiæ, ex doct. Barth. & omnium in L. si fulo, ff. de condic. sine causa, Marsil. in L. 2. §. si quis altro, num. 53. ff. de quest. Surd. plures referens, cons. 435. n. 2.

PARS SECUNDA.

Supposito quod dictus Titius sit persona, cui alimenta debentur, ista obligatio alimentandi non solum patri ipsius Titii incumbebat, sed hodie in ejus sorore remanet duplici vinculo, videlicet tanquam haeres patris, & tanquam soror Titii: tanquam haeres nemo dubitat, quia bona patris transeunt in haeredes, & in quoscunque possessores, cum praedicto gravamine alendi liberos, jux-

juxta, text. in L. si quis à liberis, §. item rescriptum, ff. de liber. agnoſc. L. 2. ff. de alimento vel cibar. legat. ibi, & licet ad fiscum bona fuerint devolunta, ex quibus alimenta debeantur, præſtanda sunt, sicuti siad quemlibet succellorem transirent, L. 8. tit. 13. part 6. Paleot. de noth. & spur. cap. 48. n. 8. ibi, patre autem defuncto, nihilominus illus hæredes pari necessitate erga spuriis erunt adſtriati, Bart. in tract. de alimento. n. 4. Covas de sponsal. 2. p. cap. 8. §. 6. n. 21. Anton. Gomes in L. 9. Tauri n. 39. Molin. de primog. L. 2. cap. 15.

19 Neque dicendum quod ejus soror non tenetur solvere alimenta, niſi intra vires tertiae, in qua fuit hæres, & non ultra, cum sit sua legitima, in qua onus imponi non potest, text. in L. quoniam in prioribus ubi, Barth. faciet. Paul. de Caſtr. Paſſon. & omnes, cod. de inofficiis. testam. Ad quod respondendum, & quod illa obligatio est realis, & preciſa, tam respectu hæredis extranei, quam ſui, auth. licet, cod. de natural. liber. ibi, ſive legitimi extant, & ſuccedunt, vel conjuge viva quilibet alii ſunt hæredes ubi, Bald. Gregor. Lopes in L. 8. tit. 18. p. 6. ibi, transit in ejus hæredes etiam extraneos, unde ſuponit etiam in hæredibus suis, & hoc non dicitur, nec imponitur pro gravamine, fed pro debito, & obligatione preciſa de bonis hæreditatis, Anton. Gom. in L. 9. Tauri, n. 14. ad fin & hoc debitum, obligatio naturalis à fortiori impleri debet, & ſolvendum excumulo hæreditatis, ſicut alia debita contracta in vita testatoris ad diminutionem legitimæ filiorum, quia omne æs alienum legitimam

minuit, L. Papinianus, §. quarta autem, ff. de inofficiis. testam. ubi, DD. angul. de las meyoras, L. 5. glos. 4. n. 2. vers. quæ conclusio, & regulare eſt, quod hæreditas, bona intelligantur de ducto ære alieno, L. iubsignatū, §. bona, ff. de verb. signif. L. mulier. bona, ff. de jur. dotium.

Et ſic parum facit dicere, quod illa alimenta debent eſſe ſecundum tertiae quantitatē, quia legem non habemus, quæ hoc diſponat, & etiam caſu, quo affig- naretur; ſicut in Regno Castellæ, per leg. 10. Tauri, nequaquam po- terant filii naturales, & spuri alimentis competentibus privari, etiam in concurſo filiorum legitimorum; ut in terminis reſolvitur in L. si quis à liberis, §. idem reſcripsit, n. 59. ibi, Si spurius ali debet, nec quinta pras ſubſtantiae paternæ ſat eſt, ultra præſcriptum modum erogabitur, ne pereat, unde ex universis patris facultatibus alentur legitimus, & spurius: Molin. de juſt. & j. tom. I. tract. 2. disp. 168. vers. obſerva, Covas in 4. de sponsal. 2. p. cap. 8. §. 6. n. 12. ibi, lex decima, Tauri, & L. 8. tit. 8. lib. 5. recopilat. permisit patri titulo alimentorum quintam bonorum partem deſignare his filiis, qui- bus alimenta dare tenetur, quæ quidem pars ſi ſufficiens non ſit vitæ ſubſidio, neceſſario erit au- genda: Barb. L. I. 4 p. ff. ſolut. matrim. n. 77. vers. ſed quid ſi pa- tris ibi, Sed quid ſi patris facul- tates adeo ſint tenues, ut quin- tum non ſufficiat ad congrua ali- menta spuri? Et dicendum eſt aliamenta congrua petere poſſe, quia prædicta lex decima Tauri, ideo ultra quintum prohibuit re- linqui, quia credit à communi-

ter accidentibus illud sufficere ad congrua alimenta , si tamen constaret non sufficere , non est verumile , quod lex voluisse privare spurious alimentis sibi debitiss jure naturæ , cum neque ipsa lex , si velit , possit eos illis privare : *Optime Molin. de primog. lib. 2. cap. 15. n. 52 Peres in L. 22. tit. 3 lib. 1. Ordinament. col. 165 Greg. Lopes in L. 8 tit. 13. part. 6. glos. 10. Baec. de non meliorand. cap. 8. n. 30. & 31. spin. specul. testamet. glos. 5. n. 122. Ceval. com. contr. com. q. 779. n. 61.*

- 21** Cæterum quod Berta ejus filia non solum tenetur alere ejus fratrem , ut hæres universalis sui patris , sed etiam ut soror ex eodem patre ostenditur aperte , fratres enim , & sorores divites tenentur alere fratres , & sorores inopes cujuscunque generis sint , videlicet legitimos , naturales , & spurious , L. 1. §. non nullos ibi , aut sorori ff. de tut. & rat. distract. L. mutus 73 §. manente , ff. de jure dotium ibi , egentem fratrem , sororem ve sustineat ; L. quavis 20 ff. solut. matrim. ibi , aut fratribus : glos. in §. idem rescripsit , d. L. si quis à liberis , ff. de liber. agnoscend. Bald. in L. 1. §. jus naturale . ff. de just. & j. Alex. in L. à filio col. 2. ff. ad Trebel. Abbas cons. 12. col. pen. vol. 1. Alberic. in tract. de testib. in princ. post. n. 13. *Lara in dict. §. idem rescripsit , n. 86. Roland. à Valle cons. 54. vol. 2. n 48. usque ad n. 74. Cæpol. in cautel. 247. Surd de aliment. tit. 1. q. 25. n. 1. quæ jura , & DD. in fratre naturali , & legitimo nullam dubitationem habent , sed in fratre naturali tantum , qui est dictus Titius , aut ad minus præsumendus est usque quo contrarium pateat , ut per*

DD. in prima parte adductos etiam est sine dubio , neque controvertia , juxta DD. ubi proxime , & *Laram in dict. §. idem rescripsit , n. 86. Molin. de primog. lib. 2. cap. 15. n. 64.* & in quantum ad spurious uterinos etiam DD. de plano confitentur , quod frater , aut soror dives tenetur alere fratrem , aut sororem in opere ex eadem matre natu quanvis quoad fratres spurious ex patre tantum videatur resolvere contrarium : *Lara dict. n. 89. Molin. d. cap. 15. n. 65.* sed contraria opinio magis certa , & recepta est , ut resolvunt : *Socin. in L. 1. ff. solut. matrim. Lup. in cap. per vestras , in 3. notabil. §. 24. n. 3. Petrus Surd. de aliment. tit. 1. q. 25. n. 32 & 33. ibi , quod dictum est de fratre naturali intellige etiam de spurio , nec ulla ratio differentiae constitui potest in fratre spurio ex parte matris ; quando ejus frater ex parte patris recognitus fuit ab ipso patre illos modos magis qualificatos , & efficaces , qui in jure inveniri possunt : & sic cum dictus frater sit tam filius , sicut est ejus soror , conjunctione sanguinis ; & sic ratio charitatis , & sanguinis , ex qua hujusmodi obligatio alendi descendit , tantum urget in uno , quam in altero , & ubi eadem ratio militat , militare debet eadem juris dispositio , L. illud. ff. ad leg. Aquil. L. actio , ff. de verb. obligat. cum similib. immo quod frater ex parte patris est magis frater , quam frater ex parte matris , quia pater ingnendo est causa agens , mater vero patiens ; causa vero agens est nobilior paciente , ut interminis docet , *Lara in dict. § idem rescripsit , n. 85. Molin. de primog. lib. 2. cap. 15. n. 60.* & sic fratres ex parte patris secun-*

secundum jus commune semper
habent jus favorable, quod non
accidit in fratribus ex parte ma-
tris, expressus *text. in L. cum
plures 12. §. cum tutor* ibi, sed
non dabit dotem sorori pupilli alio
patrenatæ, *ff. de administ tut.* ubi
Bart. & com. cum glos. Acurt. ibi.

PARS TERTIA.

Constituta sic obligatione,
22 quam Berta habet suum fra-
trem alimentandi, tamquam hæ-
res sui patris, & tanquam soror,
nunc sequitur tractare de quanti-
tate alimentorum, & quæ qua-
ntitas sit necessaria solvenda in sin-
gulis annis sicut est *text. in L. jus
alimentorum*, *ff. ubi pup. educ deb.
d L. si quis aliberis §. si quis ex his, &
§. alimenta, ff. de l. ber. agnosc.* & *L.
cum §. sed, & personarum, ff. de
transact. cum similib.* & hæc ali-
menta solvenda sunt secundum
qualitatem personæ recipientis,
& secundum quantitatem bono-
rum, & fructum solventis, ha-
bito etiam respectu ad obigatio-
nes, ut docet: *Gregor. Lop. in
L. 8. tit. 13. part. 6. & in L. 2.
tit. 19. part. 4.* & nobilitas dicti
Titii regulari debet per qualita-
tem ejus patris, non obstante
quod dictus Titius sit filius natu-
ralis, & etiam in casu, quo fuisset
spurius per jura, & *DD. in
part. I. n. 4.* quia etiam ubi ali-
menta ex causa miserationis de-
bentur, secundum dignitatem per-
sonarum præstanda sunt, ut op-
time resolvunt: *Molin. de primog.
lib. 2. cap. 15. n. 55. vers. sed ve-
rius, Cervantes in L. 10. Tauri,
n. 67. & 68. Surd. de aliment. tit. 8.
q. 18. n. 9.* & etiam attenta quali-
tate dicti Titii, dum sit graduatus
qui gradus qualitatem considerabi-

lē præsta Greg. in glos. in L. 5. tit. 15.
p. 6. & alii ibidem ab eodem relati.

Et insuper deveniendo ad *re 23
gulas, & fundamenta particula-
riora, respiciendus modus, cum
quo ejus pater eum tractavit, &
educavit, dum vivus erat, L. cum
alimenta 22. in princ. ff. de aliment.
& cibar. legat. ibi, quæ defun-
ctus solitus fuerat ei prætitare, L.
si cui, ann. 14. ff. ann. legat. ibi,
quod testator solitus fuerat, L. si
servus plurium 50. §. fin. glos. verb.
consuetudo ff. de legat. I. Bart, in
d. L. si servus, §. si numerus, n.
2. idem in tract. de aliment. n. 22.
Lara in d. L. si quis à liberis §. sed
si filius n. 44. in fin. & cum hodie di-
ctus Titius in maiori ætate inve-
niatur, & habeat alias obligatio-
nes, & onera, ideo quantitas ali-
mentorum acrescere debet, ut
est vulgaris; *text. in L. cum avus
10. §. alimentis, ff. de aliment.* &
cibar. legat. ibi, atque pro incre-
mentis ætatis: *L. jus alimentorum 3. §. fin.* & ibi glos. verb.
augeri ff. ubi pupillus educari de-
bet, *DD. in L. cum dotem, ff.
solut. matrem. Lara in d. §. sed si
filius, n. 10. in fin.* ibi, debent
alimenta decerni pro incremen-
tis ætatis, & progressu temporis
augeantur alimenta, *Gracian dis-
cept. forens. cap. 613 n. 18.* ubi in-
quit: pluries alimenta augeri pos-
se, etiam si sententia fuit latæ,
in qua taxarentur, & acceptata
fuisset ab alimentando, quibus
conducit ex pressa *decis. Farinac.
decis 31. per totam tom. I. dicision.
novissimarum.**

Atque his omnibus perpensis;
& consideratis, faciliter arbitra-
ri poterit, quæ quantitas debeat
necessario Domino Titio ad suam
congruam sustentationem in sin-
gulos annos ministrari; cum di-

Etus Cayus ejus pater fuisset nobilis, vulgo *Fidalgo*, dictus *Titius*, tanquam filius suus, illi necesse est, ut locet domum principalem, in qua vivat, & ut habeat ad minus unam famulam, & unum famulum, qui ei serviant; id enim omne in obligatione alimentorum comprehenditur, ut docent jura, & *DD* sup. part. I. n. 3. & regulare est, ut in propriis terminis resolvunt *Lara* in d. *L.* si quis à liberis §. sed si filius, num. 49. *Palac. Valasc.* consult. 128. n. 7. *Farinac.* dict. decis. 31. n. 44.

ALLEGAT. II.

In favorem sororis spurii.

SUMMARIUM.

- 4 *Filius naturalis suam intentionem debet probare, quia non presumitur de jure.*
- 5 *Filius spurius est ille qui nascitur ex parentibus qui interesse matrimonium contrahere non possunt.*
- 6 *De jure communi spuriis alimenta denegabuntur.*
- 7 *Corum patres neque per contractum lucrativum, neque per ultimam voluntatem eis donare poterant.*
- 8 *Neque statu officio potest, quod donatio filio spurio facta valeat.*
- 9 *De jure canonico alimentari debent, quia jus naturale nullam differentiam facit inter legitimos, & illegitimos.*
- 10 *Aequitas ista non servatur in foro seculari.*
- 11 *Contraria opinio quod servanda*

- est in utroque foro.*
- 12 *Et patres obligari possunt.*
- 13 *De taxatione eorum alimentorum, & de quantitate DD. qui tractant.*
- 14 *Fructus, & redditus tertiae obligari non possunt.*
- 15 *Actori in cumbit onus probandi.*
- 17 *Frater dives tenetur alimentare fratri pauperi.*
- 18 *Fratres legitimi tenentur alimentare fratres spurios.*
- 19 *Contraria opinio recepta est. Text. in cap. cum haberet solum in patre militat ibidem.*
Frater tenetur doctare spuriam, sicut etiam alere, ibidem.
- 20 *Qui est spurius ex patris parte, ei non debentur alimenta.*
- 24 *Alimenta non debentur personae qui se potest alimentare vel ex officio, vel ex quo vivere possit.*
- 25 *Frater potest instituere sobrium spurius.*
- 26 *An patruus alimenta, & dotem praestare teneatur filiae spuriæ sui fratris.*
- 27 *Frater spurius non succedit fratri adoptivo sicut, è contra.*

Ad exclusionem actionis in prima allegatione facta in favorem spurii contra ejus sororem, in qua alimenta petuntur devenio, & licet videam duo fundamenta, fundamentica scilicet quod illa soror, tanquam haeres patris, vel tanquam soror, tenetur fratri spurio alimenta praestare non obstantibus iisdem fundamentis contrarium patto judicandum, cum ejus soror, neque ut soror, ullam obligationem alimentandi fratrem spu-

spurium habeat, quando eius frater habeat artem, de qua vivat.

ARTICUL. I.

In quo ostenditur, quod ejus soror non tenetur alimentare spurium, tanquam hæres patris sui.

- 1 Ste primus articulus intendit ostendere, quod Berta Titii filia tenetur eum alimentare tanquam hæres universalis, quod probat dictus Titius ex sequentibus.
- 2 Primum fundamentum suæ intentionis est, quod bona relictæ ab ejus patre fuerunt magnæ considerationis, & valoris: unde infertur, quod ejus bona sunt sufficientia ad eum alimentandum, secundum suam qualitatem.
- 3 Conveniunt omnes, quod dictus Titius est filius dicti Cayi habitus in quadam muliere, constante matrimonio, & sic manet dictus Titius spurius adulterinus ex parte patris: deinde ejus pater declarat, quod dictus Titius est suus filius cum ista qualitate in suo testamento, & comprobatur ex evidentiâ facti, quia Domina Berta est filia legitima ex legitimo matrimonio nata, & dictus Titius est filius adulterinus, ut ex processu apparet.
- 4 Deinde si dictus Titius se fundat, quod est filius naturalis, istam intentionem tenetur probare cum illa qualitate; quia non præsumitur de jure, *Mantiens. in L. 9 tit. 8. lib. 5. recopilationis, glos. 2. num. 6.*
- 5 Utrum dictus Titius neque intentat, neque pertendit pro titulo filii spuri, sicut est, spuri

enim sunt illi filii qui nascuntur ex his parentibus; inter quos matrimonium contrahi non potest; cap. tanta juncta glos. qui filii sint legitimi cap. ad abolendam de filiis præbiterorum Covas de Spons. 2. part. cap. 8. §. 5. n. 1.

De jure communi his spuriis alimenta denegabantur, §. fin in auth. quib. mod. natur. effic. suicap. per venerabilem in fin qui filii sint legitimi. *L. humanitatis, §. auth. licet, cod. de natural. liber auth. ex complexu, cod. de incestis nuptiis Paleot. tract. de noth. G. spuriis, cap. 46. n. 1. Menoch de succeſ. creat. lib. 2. §. 2. n. 3. 13 Surd. de aliment. tit. 1. quæſt. 10. Gom. in L. 9. Tauri n. 37. in princ.*

Et eorum patres neque per contractum lucrativum inter vivos, neque per ultimam voluntatem eis donare poterant. neque relinquere vel legare *L. 1. cod. de natural. liber. G. præter antiquos ibi hoc notarunt Cyn. Bart. Bald. Salicet G. Fulgos. in L. qui testamentum, ff. de probat. Bart. Balt. Angel. Immol. Alex. G. Jaf in L. si is qui ex bonis, ff. de vulgari Alex. cons. 54. n. 1. vol. 7. Decius cons. 310. num. 2. Ruin. cons. 69 n. 10. lib. 3. Pereg. de jure fisc. lib. 3. tit. 18. n. 4. Covas de Sponsal. 2. part. cap. 8. §. 5. n. 3. G. 5. Surd. de aliment. tit. 1. quæſt. 10. n. 2. Greg. Lopes in L. 10 tit. 13. part. 6. in glos. 3. G. 4. Placa de delict. cap. 41. n. 11.*

Neque statuto effici potest; quod donatio filio spuri facta valeat: ut multis comprobat Covas sup. n. 6. *Plac. sup. n. 12. Mantiens. in L. 6. tit. 8. lib. 2. recopil. glos. 8. n. 1. G. 2. Surd. sup. n. 3.*

At jus canonicum respiciens; quod jus naturale non constituit differentiam inter filios legitimos, & illegitimos; & quod de jure natu-

naturali eis debeantur alimenta ; æquitate motum disposuit ; quod eis alimenta præstentur. & sic do- nationes, & legata relicta in quan- titate necessaria ad eorum alimen- ta valent, cap. cum haberet, de eo qui dux, in matrim. quam pol. per adult. ubi glos. in fin. Gomnes cano- nistæ, Abbas cons. 50. & cons. 115. l. I. Ruin cons. 124. n. 8. vol. I. Socin. cons. 330. n. 3. vol. 2. Beroius cons. 165 n. 23. vol. 3. Cov. de Spons. 2. p. cap. 8 §. 6. n. 1. cum seq. Ant Gom. in L. 10. Tauri, n. 37. & 38. Benin- tendis decis. 62. n. 1. Mantic. de conjectur. ult. volunt. lib. 8. tit. 5. n. 12. Simon de Petr. de interpret. ult. volunt. lib. 3. inspect. I. dub. 3. solut. 2. n. 7. Surd. de aliment. tit. I. quæst. 10. n. 5. cum aliis, & n. 28. Mastril. dec. Siciliæ 114. n. 8. & 9.

10. Et quod ista æquitas non ser- vetur in foro sæculari, docet Men- chac. de succession. creat. lib. 2. §. 20. n. 313. Roland. à Valle cons. 74. n. 29. vol. I. Cephal. cons. 48. n. 10. & cons. 226. n. 29. Ascan. Clemens de patr. potest cap. 5. n. 37.

11. Verum contraria opinio quod servanda sit in utroque foro tam sæculari, quam ecclesiastico te- net Mastril. & alii quam plurimi, quos citat. Mastril. dict. dec. 114.

12. Et quod patres obligari pos- fint ad hoc, docet Speculator. in tit. qui filii sint legit. §. 1. vers. sed pone quidem, n. 12. Alberic. in L. I. §. jus natur. l. col. ult. vers. quæro & ibi Bald. vers. quæro quid si filius, ff. de just. & j. Gom. in L. 9 Tauri, n. 41.

13. De taxatione eorum alimen- torum, & de quantitate, quæ præstenda sit spuriis tract. Ant. Gom. in L. 9. Tauri n. 40. Surd. de aliment. tit. I. quæst. I. n. 5. Matienc. in L. 9. tit. 8. lib. 5. recopilat. glos. I. n. 11. Cancer. variar. part.

3. cap. 21. de transmis. num. 208. quem resert., & sequitur Fonta- nel. de paet. nupt. 2. p. claus. 5. glos. I. part. 2. num. 123. & 124. Ceval. com contr. com. quæst. 779. à n. I. tom 3 Petrus Barb. in L. I. 4-p. n. 66. 61. & 68. ff. solut. matrim.

Quibus suppositis, cum di- 14
ctus Titius asserat, quod ejus fo- ror tenetur eum alimentare, tan- quam hæres, & soror tantummo- do non fuit hæres, nisi tertia, ul- tra cuius fructus, & redditus obli- gari non poterat ex his quæ Ro- xas in epitom. succession. cap. 2. n. 17. Tel Fernand. in L. 10. Tauri, n. 2. Barathon. in addit. ad Palac. Rub. in re etit. cap. per vestras, notab. 3. §. 24. lit. A.

Quo supposito ad obtainendum 15
contradictem sororem, illi com- petit probare, quod ejus soror ejus tertiae fuit hæres; nam acto- ri incumbit probatio ejus, quod ad fundandam suam actionem al- legat, ex reg. generali, de qua in glos. L si vero, §. qui pro reiqua- litate, ff. qui satisfdar. cogantur, quam communiter receptam esse testatur, Covas rub. eam late exa- minans, lib. 2. var. cap. 6. n. 2. Matienc. in L. 9. tit. 8. lib. 5. re- copilat. glos. 3. n. 9.

Et cum in testamento inve- 16
niatur tota hæreditas consumpta in variis legatis, clare patet, quod ejus soror non fuit hæres tertiae, sed tantummodo successit sua legi- ma; & cum tantummodo succe- sisset in sua legitima, non tene- tur, ut hæres, ei alimenta præ- stare.

ARTICUL. II.

In quo ostenditur, quod ejus soror, neque ut soror ei alimenta præstare tenetur.

I⁷ **F**undat Titius suam intentio-
nem in sua allegatione, di-
cendo, quod ejus soror, ut so-
ror, tenetur eum alimentare,
cum sit valde dives, cum sit re-
gula, quod frater dives tenetur
alimenta præstare fratri pauperi
ex text. in L. mutus 76. ff. de jur. dotium ibi, aut egentem virum
fratrem, sororem ve sustineat: *L. cum plures 13. §. fin. ff. de adminis- trat. tutor. ibi*, sed non dabit do-
tem sorori pupilli alio patre natæ,
etiam si aliter ea nubere non pos-
sit: *Si enim ab eodem patre nata
esset, dotare eam teneretur, ex
glos. verbo alio patre, & de dote
ad alimenta valet argumentum, glos.
in L. ob æs, cod. de præd. minor.
fin. decret. Everard. in loco à dote
ad alimenta 71. L. tutor 14. §. fin.
ibi: Aliud est, si matri forte, aut
sorori pupilli tutor ea, quæ ad
victum necessaria sunt, præstite-
rit, cum semetipsa sustinere non
possit: ff. de administ. tut. Molin.
de primog. lib. 2. cap. 15. n. 58. &
de hac quæstione videndi sunt Boer.
decis. 229. n. 7. Guid. Pap. decis.
439. n. fin. Thesaur. decis. 152. n.
2. Franch. decis. 178. n. 1. & 2. Grac.
de expens. cap. 3. n. 34. Lara in
L. si quis à liberis §. idem rescrip.
sit, n. 83. ff. de liber. agnoscend.
Gutier. in tract. de tutel. 2. p. cap.
3. n. 19. cum aliis, ubi late mate-
riam prosequuntur, & alios lau-
dant, in cuius examine non me
detineo cum necesse, sit ad nos-
tram quæstionem transire, utrum*

frater legitimus spuriis alimenta
debeat præstare.

Et quod fratribus spuriis pau-
peribus fratres legitimi teantur ali-
menta præstare, docet Barthol. so-
cin. in L. 2. ff. solut. matrim. quem re-
fert, & cogitandam relinquit qua-
stionem: Palac. Rub. in repetit.
cap. per vestras 3. notabil. §. 27. n.
3. ubi inquit, amplia his ista, ut
frater teneatur dotare sororem
etiam spuriam, sicut tenetur eam
alere, ut per Barthol. socin. in L.
1. ff. solut. matrim. Sed cave, quia
illa lex non videtur imponere ne-
cessitatem fratri ad dotandam so-
rorem, sed pro justa causa reputat,
quod si tutor velit dotare
sororem, tanquam res sit licita,
honesta, & pia, quod possit res
minoris ad hoc alienare, & ad
hoc forte lex: Regni 4. part. tit.
I. L. 8. & L. 9. quæ loquuntur de
personis, quæ tenentur ad do-
tandum, de fratre nihil dixerunt,
& quod iste talis ad hoc cogatur,
Cordub. de Lara in d. §. idem res-
cripsit, n. 89. cuius hæc sunt ver-
ba, hæc sententia obtinebit in
persona fratris spuri eadem ma-
tre procreati: Marian. Socin.
sen. in L. 1. ff. solut. matrim. se-
quitur Joan. Lup. in cap. per ves-
tras de donat. inter vir. & uxor.
not. 3. §. fin. n. 3. nec memini alibi
legisse, Surd. in tract. de alimen-
tit. I. q. 25. n. 33. ibi, quod di-
ctum est de fratre naturali, inte-
ligi etiam in spurio, secund fucin.
in L. 1. ff. solut. matrim. quem al-
legat ad hoc Lupus d. cap. per ves-
tras in 3. notab. §. 24. n. 3. se-
quitur Cordob. in d. §. idem rescrip-
sit. n. 89. quod credo, verum li-
cet non inveniam Socin. hoc di-
centem, rationes tamen allegatae
per Cordub. concludunt: hæc
sunt fundamenta, in quibus fun-
dat

dat Titius suam intentionem.

¹⁹ Verum contraria opinio, nempe quod frater dives nullam obligationem habeat alimentandi fratrem spurium pauperem recepta est a Molin. de primog. lib. 2. cap. 25. n. 66. ubi inquit, sororem autem spuriam, seu etiam fratrem spurium maioratus possessor alere non tenetur: æquitas nanque text. in cap. cum habere, solum in patre, de quo textus ille loquitur, versatur, ideo que ad fratrem extendenda non erit, in quo longe minor ratio, quam in patre militat, sed iura civilia precise in hoc casu servanda erunt, quod in fortioribus terminis verum esse censuit per text. ibi, juncto text. in cap. cum haberet, Greg. Lopes in L. 5. tit. 19. part. 4. in glof. verb. que suben; Gutier de tutellis 2. p. cap. 3. n 4. ubi ait, quinimo frater tenetur etiam dotare sororem spuriam, sicut tenetur eam alere, ut cum, Socin. in L. 1. ff. solut matrim. tenet Palac. Rub. ubi sup. sequitur corduba de Lara & probat Petrus Surdus, sed hoc verum non credimus, & ibi, & praeterea nulli jure cautum reperitur, quod frater dives teneatur alere fratrem spurium inopem, vel sororem spuriam alere, vel dotare.

²⁰ At in nostro casu non obstant Autores contrariam opinionem tenentes quia, Barth. Socin. non habet illam opinionem, sicut affirmat, Petrus Surd. dicendo, quod non potuit invenire illum locum, in quo: Palac. Rub. eum citat, & ipse-met: Palac. Rub. non ausus fuit eam quæstionem decidere; Cordob. de Lara, loquitur in spurio uterino, & Petrus Surd. eum sequitur.

²¹ Et in nostro casu, qui est in spurio ex parte patris, quod ei

non debeantur alimenta docet: Cordob. de Lara sup. n. 91. ibi, hæc de fratribus spuriis eadem matre procreatis scripta sunt, sed si eodem patre progeniti sint, frater spurium fratrem alere non tenetur, quia æquitas cap. cum haberet locum tantum habet in personis parentum, ut docte consideravit: Dominus Ludovic. Molin. & summa eruditione: Petrus Barb. in 4 p. L. 1. ff. solut matrim. n. 127. ubi sic scriptum relinquunt, prout, & vidimus, quod frater tanquam hæres patris tenetur alere fratres spuriros, & infra ibi, & tamen tanquam frater hos alere minime tenetur, quia id cautum non reperitur, ut tradit, Molin. ubi sup. quod sane verum intelligat in fratre ex parte patris, nam prout inter istos cessat consideratio consanguinitatis, L. hac parte, ff. unde cognat. pariter cessabit onus alendi.

Ex quibus omnibus Titii pertinentio manet exclusa, & ejus soror ab obligatione eum alimentandi libera, cum dictus Titius sit frater spurius ex parte patris.

ARTICUL. III.

In quo ostenditur, quod soror alimenta non tenetur præstare, cum frater habeat unde se alere possit.

²² Quando hæc omnia fundamēta supra in primo, & secundo articulo cessarent, & ejus soror obligaretur præstare alimenta fratri spurio, intelligendum erat in subsidium, sicut docent omnes DD. qui de hac quæstione tractant, & cum de natura actionis subsidiariæ sit, non competit usque-

usquequo excusio aliorum jurium sit exhausta ; & cum Titius non dum exhaurescit omnia jura sibi competentia , ideo hac actione uti non potest , *Acosta de remed. subscriptiar. per tot. tract.*

24 Deinde alimenta non debentur filio , neque personæ , qui se potest alimentare , vel ex suis bonis , vel officio , ex quo vivere possit , *text. in cap. si quis a liberis § sed si filius ff. de liber. agnosc. , & ibi glos. Bart. Alberic. , § alit , Petr. Barb. in L. maritum 13. n. 10. ff. solut. matrim. Surd. de aliment. tit. q. 78. n. 31. & tit. 7. q. 6. Hector Felician. de societat. cap 31. n. 81. Gutier. de juram confirmat. 2. p. cap. 16. n. 15. & 16 & 3. p. cap. 15. n. 5. Vincent. Carroc. de remed. contr. sentent. except. 25. n. 93. Fontal. de pact. nuptial. 2. p. claus. 7. glos. 3. p. 11. n. 43. & dictus Titius habet officium , & artem , qua vivere potest , cum inveniatur graduatus in utroque jure , ex quo vivere potest , utendo officio advocatiæ in curia , vel hic , & quod advocatis graduatis non debeantur alimenta , docet interminis , *Reminald. cons. 188. ex n. 22. lib. 2. ex eo , quod qui habet jurisprudentiam , habet artem , ex qua vivat , quia jurisconsultus non potest pauperem sedicere , & allegare , ex quo sola scientia legalis , quam profitetur , Thesaurus appelletur in proemio Digestorum verbo Thesaurus , & per eam homines ditissimi fiunt , ut ibidem , ditissimi efficiantur , & leges non permittunt quem in paupertate vivere , nec in anxietate mori , ex text. in §. fin. in auth. de heredib. & falcidin.**

25 Et revertendo ad nostrum text. dico , quod frater potest institue-

re sobrinum spuriū , sicut dico in commentar. ad Ord. lib. I. tit. 50. cap. 7. n. 237. pag. 266.

Et tandem quæres an patruus 26 alimenta , & dotem præstare filiæ spuriæ sui fratris teneatur? Ad quod respondit: *Merlin. in decis. rotte 671. n. 43* quod si patruus sit dives , & non habet prolem legitimam , tenetur.

Sic etiam frater spurius non succedit fratri adoptivo , & è 27 contra , cum ibi , inter eos non detur jus sanguinis , non vero quando succedit ex testamento , cum nulla prohibitio inveniatur , quod non succedant ex testamento , *Thesaur. forens. q. 22. numer. 7.*

Ad Verba.

G L O S . VI.

E assim ponderao succeder à quaisquer outros parentes , e devidos por parte de sua māy conjuntos , assim que os irmãos , e outros devidos ultiores possaõ entre si succeder ab intestado , ainda que descendão de damnado , e illícito coito por linha de māy conjuntos.

S U M M A R I U M .

I Omnes descendentes , & ascen-
dentes per lineam maternam
ab intestato spuriis suc-
dere possunt , & illis spuriis
ratione correlationis.

Inter fratres , ceterenos quan-

Q

viss

oib. vis sint spuri ex damuato, & punibili coitu datur jus sanguinis ibidem.

2. Avus maternus tenetur in subsidium alimentare nepotes spurios.

Et ium hoc procedit in omnibus ascendentibus per lineam maternam. ibidem.

3. Spurius non succedit agnatis ex parte patris

4. Neque materterae succedit, & hoc è contra.

IX quibus verbis deducitur, quod omnes ascendentes, & descendentes per lineam maternam ab intestato spuriis succedere possunt, & spuri illis ratione correlationis. Gomes in L. 9. Tauri, n. 7. Sanches consil. moral. lib. 4. cap. 3. dub. 42. Molin. de just. & j. disp. 167. concl. 10. & 11. Mena ad Gamam, decis. 23. Ceval. com. contr. com. 796. Portug. de donat. reg. tom. 2. cap. 18. Aquila ad Romanas p. 2. cap. 6. n. 135. & sic avus, pro avus, proavia illi spurio, & ille illis mutuo succedunt, quia inter fratres uterinos, quanvis sint spuri, ex damnato, & punibili coitu nati, datur jus sanguinis, ex L. si spurius 4. ff. und. cognat. docet Carval. in cap. Raynald. p. 2. n. 516. de testament. Cabed. p. 1. decis. 135. n. 2. Ribeyro. Netto comment. jur. civil. lib. 2. tit. 4. n. 20.

2. Et sic avus maternus tenetur in subsidium alimentare nepotes spurios natos ex coitu punibili, & damnabili ex ratione, cap. cum haberet, de eo qui dux. in matr. Surd. de alimento. tit. 1. q. 16. n. 11. Bossius de alimento cap. 7. n. 340 ubi dicit, quod procedit in omnibus ascendentibus per lineam maternam.

Quæ verba tantummodo intellegenda quoad successionem ex parte matris, non ex parte patris, quia spurius non succedit agnatis ex parte patris; Corneus cons. 234. lib. 4. Peregr. de jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 26. neque illi agnati succedunt spuriis, probatur; ex text. in L. commun cod. de natura lib. liber. §. filium, auth. quib. mod. natur. effic. sui. Peregr. sup. lib. 3. tit. 18 n. 26. Molin. de legit. lib. 1. tit. 2. q. 5. n. 55.

Sic etiam neque materteræ succedit, & è contra Ruin. cons. 14. n. 15. lib. 3.

Ad Verba.

G L O S. VII.

E quanto à successão daquelle, que posto que seja de illicito coito, não he porem damnado, nem punivel, como dito he, guardarse-ba o que por nossas Ordenações, e direito commun he determinado.

S U M M A R I U M.

1. Tempore Romanorum quomodo designabantur spuri.

2. Mæretrix est illa que multorum libidini patet.

3. Filii spuri matri non illustri, & ascendentibus perlineam maternam succedunt.

Etiam cum liberis legitimis ibidem.

4. Ampliatur quamvis ejus mater mæretrix sit nupta.

5. Quan-

- 5 quanvis ejus pater sit conjugatus.
 6 Et quoad ejus matrem pro legitimis habentur cum concurrant cum legitimis ad ejus successionem.
 7 Et non solum admaternam hæreditatem admittuntur, sed etiam ad hæreditatem fratribus legitimi.
 8 Et instantum quod filios mater ex hæredavis contra ejus testamentum competit, querela in officio testamenti.
 9 Parentes matris excludunt etiam quoad legitimam.
 10 Et his potest pater legatum relinquere.

I Oquitur versiculus iste tantummodo de filiis spuriis simpliciter, non vero damnatis ex punibili coitu, qui sunt filii meretricium, & non habent patrem certum. & hi tempore Romanorum, scriebantur duabus litteris, scilicet S. P. ad significandum quod tales sine patre erant, sicut scribit Plutarch. in problemat. cap. 103. spurius primum nomen est apud Romanos, ut sextus, Decimus, & Cayus; prima autem nomina non tota scribuntur, sed aut una litera, ut T. Titum, aut duabus, ut Cn. Cneum, aut tribus, ut Ser. Servium: sic spurius S. P. scriebatur; eos autem, qui sine patre erant, qui *ancestupEs Græcē* dicuntur, S. & P. designabant, quasi sine patre dicerentur.

2 Sed quæres qualis fit mulier mæretrix, ut illius filius dicatur simpliciter spurius? Ad quod respondeo, quod mæretrix est illa, quæ multorum libidini patet, quarum publice venalis turpitudo est, sive sit in lupanario, sive non, &

casus, in quibus dicatur publica, bene explicat, text. in L. palam 43. ff. de rit. nupt. cujus verba sunt sequentia: Palam quæstum facere dicemus, non tantum eam, que in lupanario se prostituit, verum etiam, si qua, ut adsolet in taberna cauponie, vel qua a iusta pudori suo non parcit: palam autem sic accipimus, passim, hoc est, sine detectu, non si qua adulteris, vel stupratoribus se committit, sed quæ ut cem prostitutæ sustinet: item quod cum uno, & altero se pecunia accepta, comiscuit, non videtur palam in corpore quæstum facere, octavenus tamen rectissime ait, etiam eam, quæ sine quæstu palam se prostituerit, debuisse his connumerari, non solum autem ea, quæ facit, verum ea quoque: quæ fecit, & si facere desiit, lege notatur: neque enim absletur turpitudo, quæ postea intermissa est: non est ignoscendum ei, quæ obtenuit paupertatis turpissimam vitam egit: Concordat de jur. Canonico text. in cap. vii. vidua 34. dist. ibi mæretrix, quæ multorum libidini patet, & ibi glos. & text. in cap. mæretrices, causa 32. q. 4 glos. in dict. cap. vii. vidua docet per hyberbolem, quod illa dicitur mæretrix, quæ plus quam 20. & tria millia hominum admisit, qua relate videnti sunt Alexand. conf. 99. n. 10. lib. 6. Abbas conf. 2. n. 3. lib. 2. & conf. 81. n. 3. Abulens. in Matheum cap. 6. q. 37. S. pro quo sciendum: Menoch. de arbitr. casu 211. n. 7. & cas. 328. n. 4. & cas. 535. n. 2. Azeved. lib. 8. nov. recopil tit. 13. lib. 2. n. 314. Bossius criminal tit. de plurib. violent. n. 67. Picard in S. iuris præcepta, n. 22. inst. de just. & j. Illustris. à Cunha ad text. in cap. vidua 34. dist. Bald. Perusin. de statut. verb. fraus, n. 37. Gu-

Q ii bestus

bertus de matrim. cap. de his, qui contrahere possunt n. 134. Bermond. de public. concubin. verb. Concubinam demittat n. 1. cum seqq. socr. cons. 54. col. 3. lib. 3. Lup. in rab. de donat. intervir. & uxor. vers. videamus nunc, Novisian in Silva nuptial. lib. 1. n. 145 Lambertin. de jur. patronat. art. 20. q. 4. Plac. in epitom. delictor lib. 1. cap. 34. n. 7. Alcstat. in vicent. de Franch. decis. 68. Cabal. resolut. crimin. cas. 123. n. 7. & 8. Farinae. de delict. Carn. q. 136. cap. 3. n. 75. Pereg. cons. 87. à. n. 15. tom. 1. Romonius cons. 23. n. 24. Mascard. de probat. concil. 167 à n. 5 tom. 2. Gracian. discept forens. cap. 135. n. 5. Pac. Jordan. lucub. vol. 2. lib. 10. tit. 7. n. 60. Barb. de appellat. verb. Signum appellation. 150. n. 1. Decian. tract. crimin. vol. 2. lib. 8. cap. 7. n. 10. Gizirol. & Add. decis. 52. & 54. Riccius collect. 163 & 3053. sanfelice. decis. 341. Marc. Anton. fabel. sum. divers. tract. tit. M. §. Meretrix, Natta cons. 205. n. 2. in fin. Roland. cons. 74. n. 18. lib. 1. carpz. in tract. criminal. p. 2. q. 70. n. 4. Panciroli. lib. 1. rerum memorabit. tit. de habit. Imper. cland. ad Bertaz. cons. 134. lit. C. vers meretrix dicitur, Petr. Greg. in sintagm. iur. lib. 10. cap. 2. n. 2. & 3. Virom com. consul. 257. in princ. lib. 1. Cephali. cons. 140. n. fin. lib. 1. Fabio Turret. cons. 15. n. 49. Rebuf. provis. in prefat. n. 133. Dominicel. repertor. super comment. Thom. Mier. verbo meretrix, Zacharias de Salario q. 63. Manfrel. ad latr. obseruat. 163. n. 40. cum seqq. lib. 2. Paschal. de virib. patr. potest. p. 2. cap. 10. n. 27. Francisc. Ramos del Manzano ad L. L. iur. & Pap. lib. 3. cap. 18. Gonçales Telles ad text. in cap. si autem clerici, de cohabit. clericor. n. 6. Math. de

re crimin. controv. 59. per tot. Ro- magueir. ad statut. civitat. Eugub. lib. 4. rub 5. n. 3. Abibus in capo cum Deorum, de vita. & honest. clericor. Rutrigar. in L. neque na- tales, cod. de probat scalona detes- tament. lib. 1. cap. fin. à n. 12. cum seqq. Brunem. ad tex. in L. palam. ff. de ritu nuptiar. n. 1. Canc. decis. 124. Costa de remed. subsidiar. re- med. 69. n. 9. Altimar de nullit. q. 9. n. 75. Gutinus de procuratorib. p. 1. cap. 3. n. 53. Calder. criminal. decis. 57. n. 37. & nota, quod hi in republica admittuntur ad maio- ra mala evitanda, ut ego ipse in com. ad lib. 1. tit. 22. §. 4 cap. um. & colligitur ex lege Sebastianata lata anno 1570.

Iti vero filii spurii matris non 3 illustri, & ascendentibus per li- neam maternam succedunt, etiam cum liberis legitime natis, quia quavis hic coitus sit damna- tus, attamen non est punibilis ali- qua lege civili, vel nostra, ut patet ex L. sive cod. de adulteriis, L. vulgo 23. ff. de stat. homin. L. spurius 4. L. Modestinus 9. ff. un- de cognat. L. 1. §. sed & vulgo, ff. ad senat consult. Tert. L. si qua il- lustris, cod ad Orphic. Bart. in L. fin. n. 4. ff. de his quib. ut indign. Vesenbes. ad §. novissime inot. ad se- nat. consult. Orphic. Covas de spon- sal p. 2. cap. 8 §. 5. n. 3. Julius Pacius in epitom. iuris, disput. II. thes. 7. Borcholt. in tract. de gra- dib. tit. de spuriis, Schineidevin. cap. de succession. spurius. n. 2. & 4. Portug. de donat. reg. tom. 2. cap. 18. n. 75. Pinheir. de testament. disp. 5. n. 40. Harpret. & vin. ad d. §. novissime, Brunem. ad text. in L. sive ingenua 2. ff. ad senat. consult. Tert. Nevius ad text. in L. 1. §. sed, & vulgo, ff. ad senat. consult. Tert. n. 3. Paleot. de notb. cap.

cap. 40. Hartman. Pistor. in miscel. quest. p. 1. q. 42. Pereg. de jure fisc. lib. 3. tit. 18. n. 23. Rovbles de repræsent. lib. 2 cap. 13. n. 11. Barra contr. 42. n. 13. § 14. Gail. observat. 88. num. 20. lib. 2. Tepat. var. tit. 439 cap. 4. Netto coment. jur. civit. lib. 2. tit. 4. n. 16. Cardos. in prax verb. filius, n. 34. & iste talis reputatur tanquam naturalis, Castro de bem morrer, p. 1. cap. 2. §. 10. n. 6.

4 Ampliatur quanvis ejus mater meretrix sit nupta; cum isto ca-
su non incurritur pena adulterii,
de quo vide Crados. in prax. verb.
Adulterium n. 3.

5 Quanvis ejus pater sit conju-
gatus, Roland. à Valle, cons. 74.
n. 24. vol. 1. Tepat. var. tit. 439.
cap. 1. n. 3. Barb. in remission. ad
Ord. lib. 5. tit. 25. n. 7.

6 Et quoad ejus matrem pro-
legitimis habentur, cum concur-
rant cum legitimis ad ejus succe-
sionem, L. si qua illustris, in fin.
cod. ad senat. consult. Orphic. &
ibi Næv. Cægnol. tom. 2. repet. n.
36. Paleot. de noth. cap. 13. n. 3.
Gail. observ. 88. n. 2. lib. 2. Tepat.
var. tit. 439. cap. 4.

7 Et non solum ad maternam
hæreditatem admittuntur, sed
etiam ad hæreditatem fratrii le-

gitimi, Gomes in. L. 9. Tauri n.
49. Thesaur. lib. 1. quest. forens.
cap. 22. n. 12,

Et in tantum, quod si eorum
mater eos injuste exhaeredaverit,
contra ejus testamentum querelam
in officio testamenti competit, L.
si suspecta 29. §. 1. ff. d. in officio.
testament. & ibi Bald. § Næv. n.
3. Chiflet. de part. legit. cap. 9 Fa-
ber in jur. prudent Papin p. 1. tit.
8 princ. 2 Vasques lib. 3 lib. . con-
trov. cap. 106. n 24 Duaren ad
tit. ff. de in officio. testam. cap. 6.
Paleot. de noth. cap. 38. n. 6. Net.
to coment. jur. civil lib. 2. tit. 4.
n. 17. Franc. Marq. q. 12. n. 4. p.
1. Cujac. ad novel. 18. Pereg. de
jur. fisc. lib. 3. tit. 18. n. 24. Grac.
discept. cap. 35. n. 11. Burat. decis.
520. n. 78. Torre pact. futur. suc-
cessionis, decis. 23. n. 25. Tepat.
var. tit. 439. cap. 8.

Et parentes matris excludunt, 9
etiam quoad legitimam, Vicenc.
de Franch. dec. 47. Tepat. var. tit.
439. cap. 8. Fragos. de regimin.
reip. p. 3. lib. 1. disp. 2. n. 145. vers.
quinto.

Et his potest ejus pater lega- 10
tum relinquere, etiam filiis legi-
timis stantibus; Put. decis. 188.
lib. 3. March. de com. p. 1. cap. 18.
n. 36.

¶ Lex primi caus. concubitus for-
merit prohibitus.

¶ Terciatus. debita etiam da-
minatur.

¶ Lex quidam. quando patet.

¶ De filiis illegitimis
Iustus tractatur. ut om-
nia recte, atque ordine
trahantur. Secundum
Giles. coram tribu
nullum in patre reconfit. Cum
enim materia non quam ex parte.

TRA-



TRACTATUS
DE
NOTHIS
SPURIISQUE FILIIS ILLUSTR.
& Reverendiss.
GABRIELIS PALÆOTI,

S. Rom. Eccles. Cardinalis.

• • • • • • • • • • • •

CAPUT I.

An initio omnes ex quocunque concubitu suscepti filii, legitimi haberentur.

SUMMARIUM.

1. Anteleges scriptas, an aliquid illegitimè factum dici posset, &c n. 9.
2. Quid Cicero de primæva hominum conditione senserit.
3. Quis primus leges scriptas populis ediderit, & quo tempore.
4. In sacris literis illegitimè natos sœpè nominari.
5. Duplex jus naturale, præter

vulgarēm Doctorum differentiam.

6. Quomodo id quod de jure naturali est, censeatur prohibitum, aut permīssum.
7. Jus naturale in homine, quomodo accipiatur.
8. Cur promiscuus concubitus fuerit prohibitus.
9. Jure naturali delicta etiam damnari.
10. Lex quid sit, & quando inuenta.



UM de filiis illegitimis simus tractaturi, ut omnia rectè, atque ordine tradantur. Necessarium duxi de eorum origine nonnulla in primis recensere. Cùm enim materia perquam obscura sit,

va-

variisque sparsim implicita quæstiōnibus, nos, quibus hæc omnia, quoad ejus fieri poterit, dilucidē explicare, atque in unum colligere, propositum est, nihil aptius facere posse arbitrati sumus, quām ab ipsius rei veluti ex cunabulis exordiri, ut ita ad reliqua, quæ consequentur, facilior hinc aditus patefiat. Dicemus igitur primō, essent ne initio æquali omnes jure homines, & quonam primum tempore hoc illegitimorum nomen cœptum sit usurpari. Qua quidem de re, inter gravissimos Juris interpretes, magnam olim fuisse controversiam legimus, Ricardumque; Malumb. acris ingennii virum, in quadam disputatione, ut refert, *Bartulus L. 5. de concub.* respondisse, Jure naturali primævo, quemcunque concubitum passim licitum fuisset omnesq; ex quovis coitu suscepitos liberos, legitimos extitisse, seruatumque; id eousque fuisse semper, quoad latæ sunt scriptæ ab hominibus leges: illis enim, cūm deinde certi hominum matrimonii fines essent constituti, ita post factum, ut qui eos limites essent egressi, primi illegitimis viderint filios, cūm antea hoc ipsum nomen esset ignotum. Quæ opinio placuit sanè multis, *Albe. L. 1. §. jus naturale, de just. & jure Bal. nov. tract. doc. 3. par. nu. 7.* tum quod expressè Justiniani verbis videretur approbata, *Auth. quib. mod. nat. sui, §. natura,* tum etiam, quod cūm hæc maris, & foeminæ coniunctio, de jure naturali sit, *Iust. de jur. nat. in princ.* non potuit tunc id illegitimè factum censeri, quod legis ipsius naturalis autoritate niteretur. *Arg. L. Gracchus. C. de adulter.* Etenim si nondum scrip-

tæ ullæ erant leges, quæ quid sequendum fugiendumve esset, docerent, quo pacto injustos posses tunc ullos filios dicere, quos lex adhuc non improbabat, quintubatur potius, cūm naturale jus, quod inter homines tunc vigebat tantum, unumquemque ad quemuis ferè concubitum tacitum quodam impelleret instinctu? *Gloss. L. 1. §. jus nat. de just. & jur.* Sed tamen aliter tensit Jo. Andr. in *Reg. sine culpa, in Mercuria,* aliter, *Bartulus in L. 3. de concub.* & quidam alij, *Rosel trac. legit. cap. 2. n. 11.* quorum diversæ quidem de spuriorum initiis sententiæ literis mandatæ extant, nihil tamen eorum quisquam hactenus attulisse visus est, quod has Ricardi rationes omnino confutaret. Ego igitur antequam de eorum primordiis quid sentiendum sit, exponam, in præsenti docendum constituit id, quod à Bartolo, & cæteris omnibus est, nullo pacto, quo de prisca hominum conditio ne Malumb. tradidit, defendi posse. Sic enim dico, tantum abesse, ut ante leges scriptas, legitimi omnes filij haberentur, quod ipse putavit, ut dixerint alii, usque ad id tempus, neminem verè legitimum extitisse. Inquit enim: *Cicero in proœm. Rhet.* Fuit quoddam tempus, quo magis homines passim bestiarum modo vagabantur, & sibi victu ferino vitam prorogabant, nec ratione animi quicquam, sed viribus corporis administrabant, nondum divinae religionis, non humani officii ratio colebatur, nemo nuptias viderat legitimas, incertos quisque inspicerat liberos. Quæ quidem Ciceronis verba nunc ita referre placuit potius, ut ostenderem Malumbri sententiam authoris